

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Maria Podgórska

**KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE
III kwartał 2015**

PL ISSN 2392-3695

Badanie okresowe nr 88

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)

Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Maria Podgórska

Małgorzata Krypa

02-521 Warszawa, ul. Rakowiecka 22

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

02-554 Warszawa, al. Niepodległości 162

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2015

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3695

Nr rej. PR 18395

Informacje dotyczące zamówień na prenumeratę pliku pdf znajdują się na stronie:

www.sgh.waw.pl/instituty/irg/warunki-prenumeraty

SPIS TREŚCI

I.	METODA BADAWCZA	5
II.	OMÓWIENIE WYNIKÓW	6
III.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	9
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	9
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	13
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE	14
	1) Produkcja	14
	2) Zamówienia ogółem	16
	3) Zamówienia eksportowe	18
	4) Ceny	19
	5) Zatrudnienie	21
	6) Sytuacja finansowa	23
	7) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	25
	8) Nakłady inwestycyjne	27
	9) Ogólna sytuacja gospodarcza	29
	10) Sytuacja budownictwa	31
	11) Bariery aktywności gospodarczej	33
IV.	PODSUMOWANIE (w języku angielskim)	36

CONTENTS

I.	SURVEY METHOD	5
II.	OVERVIEW OF RESULTS	6
III.	DETAILED RESULTS	9
	1. CONFIDENCE INDICATOR	9
	2. SUMMARY OF BALANCES	13
	3. BALANCES AND THEIR COMPONENTS	14
	1) Production	14
	2) Total orders	16
	3) Export orders.....	18
	4) Prices	19
	5) Employment	21
	6) Financial situation	23
	7) Production capacity utilization	25
	8) Investment outlays	27
	9) General economic situation	29
	10) Situation in construction industry	31
	11) Barriers to business activity	33
IV.	SUMMARY	36

I. METODA BADAWCZA

Badania koniunktury w budownictwie są dopełnieniem badań koniunktury gospodarczej prowadzonych przez Instytut Rozwoju Gospodarczego SGH od 1986 roku. Są to badania ankietowe, powtarzane w odstępach kwartalnych. Pytania kierowane do zakładów budowlanych mają charakter jakościowy. Respondenci dokonują oceny zmian, jakie nastąpiły oraz jakich można oczekiwać w następnym kwartale, wskazując na poprawę sytuacji, pogorszenie lub brak zmian.

Do opracowania formularza ankiety wykorzystano dorobek metodyczny IRG, jak również standardowy kwestionariusz ankiety stosowany w krajach Unii Europejskiej, dostosowany do warunków gospodarowania w Polsce.

Dane gromadzone w badaniach koniunktury są wykorzystywane zarówno do oceny bieżących zmian poziomu aktywności gospodarczej, jak również wahań cyklicznych i długookresowych trendów rozwojowych. Dzięki standaryzacji narzędzi badawczych dane mogą być również wykorzystywane do porównań międzynarodowych. Prace nad harmonizacją formularzy ankiet, używanych do badania koniunktury w krajach przechodzących transformację systemową, prowadzone były od początku lat 90. XX wieku pod patronatem OECD i Unii Europejskiej (EUROSTAT). Znaczną aktywność w tej dziedzinie wykazywał także CIRET (*Centre for International Research on Economic Tendency Survey*), międzynarodowa organizacja, skupiająca główne światowe ośrodki badania koniunktury. W rezultacie szeregu roboczych dyskusji i spotkań ustalono standardowy układ kwestionariuszy ankiet do badania koniunktury w głównych dziedzinach aktywności gospodarczej. IRG SGH jest aktywnym członkiem CIRET.

Wnioskowanie opiera się na statystykach bilansowych, obliczanych dla poszczególnych pytań ankiety, a wyrażających procentowy udział odpowiedzi stwierdzających zmiany in plus, zmiany in minus lub brak zmian, ważonych liczbą zatrudnionych w ankietowanych zakładach. Na tej podstawie dla każdego pytania obliczane jest saldo, będące różnicą między odsetkami odpowiedzi stwierdzających poprawę i pogorszenie sytuacji. Salda przyjmują wartości z przedziału od -100 do +100. Na ich podstawie dokonywana jest ocena dynamiki zmiennych, badanych w teście koniunktury.

Syntetyczną miarą koniunktury w budownictwie jest wskaźnik koniunktury, zdefiniowany jako średnia arytmetyczna sald odpowiedzi na pytanie o stwierdzone zmiany portfela zamówień i przewidywane zmiany poziomu zatrudnienia.

Wyniki ankiety obliczane są w ujęciu ogółem, czyli dla całego kraju oraz z uwzględnieniem następujących przekrojów:

- według statusu własnościowego zakładów budowlanych,
- wielkości zatrudnienia,
- rodzaju działalności,
- rozmieszczenia regionalnego,
- terminu powstania.

Pierwsze badanie koniunktury w budownictwie dotyczyło IV kwartału 1993 roku i obejmowało firmy sektora prywatnego. Począwszy od II kwartału 1994 roku badanie obejmuje również przedsiębiorstwa sektora publicznego. W III kwartale 2015 roku w teście koniunktury w budownictwie wzięło udział 225 zakładów.

II. OMÓWIENIE WYNIKÓW

1. W III kwartale 2015 roku ogólny wskaźnik koniunktury przyjął wartość $-4,2$, mniejszą o $14,4$ punktu niż w II kwartale bieżącego roku oraz mniejszą o $7,4$ punktu niż w III kwartale rok temu. Średnia wartość wskaźnika obliczona dla III kwartału od początku niniejszego badania wynosi $+5,6$, jest więc znacznie większa od obecnego wskaźnika. Efektem tego jest dalszy spadek wartości funkcji trendu, obrazującej długookresową tendencję koniunktury w budownictwie.

Oceny koniunktury firm prywatnych są znacznie gorsze od ocen przedsiębiorstw publicznych. Wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym wynosi $-6,9$, w grupie zakładów będących własnością krajowych osób fizycznych $-1,0$, w grupie firm prywatnych zatrudniających do 10 osób $-24,2$ i powyżej 10 osób $-4,0$. W sektorze publicznym wskaźnik koniunktury jest równy $+4,3$, w grupie przedsiębiorstw państwowych $+11,1$, w grupie przedsiębiorstw zatrudniających do 100 pracowników $-8,8$ i powyżej 100 pracowników $+32,8$.

W klasyfikacji regionalnej największe, dodatnie wskaźniki koniunktury są równe $+12,6$ i $+9,4$, a występują, odpowiednio, w regionie środkowo-zachodnim i południowym. Najniższy wskaźnik $-32,6$ pochodzi z regionu środkowego. Obecna różnica między największym i najmniejszym wskaźnikiem znacznie przekracza 40 punktów, zatem regionalne zróżnicowanie koniunktury w budownictwie zwiększyło się.

Relatywnie słabiej zróżnicowane są wskaźniki koniunktury w grupach zakładów klasyfikowanych według rodzaju działalności budowlanej. Wskaźnik w grupie zakładów wznoszących budynki (PKD 41) wynosi $-10,3$, w grupie zakładów budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej (PKD 42) jest równy $-1,5$ i w grupie zakładów wykonujących prace specjalistyczne (PKD 43) $-4,6$.

2. Obecny przyrost produkcji budowlanej jest zbliżony do minionego kwartału, lecz wyraźnie mniejszy niż w III kwartale rok temu. Saldo w ujęciu ogółem wynosi obecnie $+18,7$ (w porównaniu z III kwartałem ubiegłego roku mniej o 6 punktów), w sektorze prywatnym $+13,7$ (mniej o 5 punktów) i w sektorze publicznym $+36,6$ (mniej o 6 punktów).

W analizowanych grupach zakładów salda produkcji są wyraźnie zróżnicowane. W grupie zakładów zatrudniających do 20 pracowników saldo wynosi $-1,1$, przy zatrudnieniu 21-100 osób $+6,8$ i powyżej 100 osób $+52,6$. Saldo produkcji w grupie zakładów budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej ma wysoką wartość $+36,1$, w grupie zakładów wykonujących prace specjalistyczne wynosi $+13,1$, a w grupie zakładów wznoszących budynki jest równe tylko $+5,6$.

Prognozy na IV kwartał, zgodnie z sezonowym cyklem budownictwa, oznaczają spadek poziomu produkcji. Prognoza salda produkcji w ujęciu ogółem wynosi $+0,1$, w sektorze prywatnym $-0,7$ i w sektorze publicznym $+3,1$.

3. W portfelach zakładów budowlanych jest więcej zamówień, lecz obserwowany wzrost jest mniejszy od prognozowanego w poprzednim kwartale. Saldo zamówień w ujęciu ogółem wynosi $+7,7$, a saldo zamówień krajowych $+7,4$, zatem w porównaniu z prognozami sprzed trzech miesięcy salda te są mniejsze o około 20 punktów. W porównaniu z III kwartałem minionego roku obecne salda zamówień są mniejsze o około 10 punktów.

W analizowanych grupach zakładów salda zamówień są zróżnicowane. W sektorze prywatnym obecne salda zamówień ogółem wynosi $+1,9$, w sektorze publicznym $+11,1$. W zakładach zatrudniających do 20, 20-100 oraz powyżej 100 pracowników salda wynoszą, odpowiednio, $-19,8$, $-3,1$ oraz $+44,1$. Znaczny wzrost zamówień występuje w grupie zakładów zajmujących się inżynierią lądową i wodną (saldo równe $+14,6$), a mniejszy w zakładach wykonujących roboty związane ze wznoszeniem budynków (saldo $+3,0$) lub specjalistyczne roboty budowlane (saldo $+2,9$). Wyraźny spadek zamówień występuje w grupie najmniejszych firm prywatnych, zatrudniających do 10 pracowników (saldo $-24,1$), a bardzo duży wzrost w przedsiębiorstwach państwowych (saldo $+49,5$).

Prognozy na nadchodzący kwartał są gorsze od obecnych ocen, zarówno w przypadku zamówień ogółem, jak zamówień krajowych. Prognoza salda zamówień w ujęciu ogółem ma wartość $0,0$, a w przypadku zamówień krajowych $-1,8$.

4. Odsetek zakładów budowlanych eksportujących swe usługi ma niską, zbliżoną do poprzedniego kwartału wartość 8,0% w ujęciu ogółem oraz 9,0% w sektorze prywatnym. Zbyt mała próba z sektora publicznego nie pozwala na wnioskowanie o portfelu zamówień eksportowych przedsiębiorstw publicznych. W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda eksportowe są dodatnie i stosunkowo słabo zróżnicowane. Saldo w ujęciu ogółem jest równe +11,2, w sektorze prywatnym wynosi +11,3.

Prognozy dotyczące zamówień eksportowych w następnym kwartale są bardziej optymistyczne. Prognoza salda ogółem wynosi +19,2 i dla sektora prywatnego +19,5.

5. W bieżącym kwartale w przeważającej części analizowanych grup zakładów salda cen wciąż są ujemne, nadal więc mamy do czynienia ze spadkiem cen usług budowlanych. Saldo w ujęciu ogółem wynosi -13,1, w sektorze prywatnym -15,5 i publicznym -4,9. Obserwowane obecnie salda cen są stosunkowo słabo zróżnicowane.

Prognoza salda cen dla sektora prywatnego przyjmuje wartość -4,9, a dla sektora publicznego +5,0, zatem w najbliższym kwartale można oczekiwać dalszego spadku cen usług firm prywatnych oraz wzrostu cen usług przedsiębiorstw publicznych.

6. W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda zatrudnienia są dodatnie, lecz znacznie mniejsze od prognoz sprzed trzech miesięcy. Obserwowany obecnie sezonowy wzrost zatrudnienia jest więc niższy od oczekiwanego. Saldo zatrudnienia w ujęciu ogółem ma wartość +1,0, w sektorze prywatnym -5,2 i publicznym +23,7.

Salda zatrudnienia innych analizowanych grup zakładów również są silnie zróżnicowane. W grupie zakładów, które zatrudniają do 20, 20-100 oraz powyżej 100 pracowników, salda są równe, odpowiednio, -9,9, -5,7 oraz +21,1. W grupie przedsiębiorstw państwowych saldo zatrudnienia wynosi +34,3, a w grupie prywatnych firm będących własnością krajowych osób fizycznych -1,1.

Prognozy zatrudnienia na IV kwartał bieżącego roku są pesymistyczne. Prognozowane saldo w ujęciu ogółem ma wartość -15,9, dla sektora prywatnego -14,5 i publicznego -21,3.

7. Od około dwóch lat trend ocen sytuacji finansowej zakładów budowlanych jest rosnący, lecz obserwowane tempo wzrostu jest bardzo słabe, a obecny poziom ocen wciąż jest niższy od średniej z ponad dwudziestoletniego okresu niniejszego badania. W bieżącym kwartale w przeważającej części analizowanych grup zakładów salda oceny własnej sytuacji finansowej są ujemne, chociaż większe niż trzy miesiące temu. Saldo finansowe w ujęciu ogółem wynosi obecnie -3,6 (w porównaniu z minionym kwartałem jest większe o 11 punktów), w sektorze prywatnym -5,2 (większe o 9 punktów) i publicznym +2,4 (większe o 18 punktów).

W nadchodzącym kwartale sytuacja finansowa zakładów budowlanych może się pogorszyć. Prognoza salda w ujęciu ogółem jest równa -5,8, dla sektora prywatnego -7,2 i publicznego -0,6. Dodatkowo prognozy salda sytuacji finansowej dotyczą największych zakładów, zatrudniających ponad 100 osób (+11,3), zakładów wykonujących specjalistyczne prace budowlane (+7,3) oraz zajmujących się inżynierią lądową i wodną (+1,1).

8. W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda wykorzystania mocy produkcyjnych są dodatnie, lecz mniejsze niż w poprzednim kwartale. Saldo w ujęciu ogółem wynosi +10,5 (w porównaniu z poprzednim kwartałem jest mniejsze o 7 punktów), w sektorze prywatnym +6,0 (mniejsze o 12 punktów) i publicznym +27,9 (większe o 15 punktów). Największy wzrost wykorzystania mocy produkcyjnych obserwuje się w grupie przedsiębiorstw państwowych (saldo +51,5), zakładów zatrudniających powyżej 100 pracowników (saldo +32,0) i zakładów zajmujących się inżynierią lądową i wodną (saldo +25,9).

Zgodnie z sezonowym cyklem budownictwa prognozy wykorzystania mocy produkcyjnych w IV kwartale są znacznie gorsze od obecnych ocen. Prognozowane saldo w ujęciu ogółem wynosi -5,5, w sektorze prywatnym -7,1 i w sektorze publicznym +0,6.

9. W zakresie nakładów inwestycyjnych sytuacja budownictwa nadal jest bardzo niekorzystna. We wszystkich analizowanych grupach zakładów salda inwestycji są liczbami ujemnymi, a w przeważającej części zakładów - dwucyfrowymi. W ujęciu ogółem obecne saldo inwestycji wynosi -19,9, w sektorze prywatnym -22,9 i w sektorze publicznym -8,9.

Prognozy nakładów inwestycyjnych na najbliższy kwartał są podobne do obecnych ocen. Prognozowane saldo inwestycji w ujęciu ogółem wynosi -17,9, dla sektora prywatnego jest równe -17,1 i dla sektora publicznego -20,7.

10. Bieżący kwartał jest trzecim z kolei okresem wyraźnej poprawy ocen ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju, chociaż w przeważającej części analizowanych grup zakładów budowlanych obecne salda ocen wciąż są ujemne. Saldo ocen gospodarki wynosi w ujęciu ogółem -4,0, w sektorze prywatnym -5,6 i publicznym +1,9.

Pozytywnie ocenia gospodarkę grupa największych zakładów, zatrudniających powyżej 100 osób (saldo równe +4,5) i grupa zakładów wykonujących specjalistyczne roboty budowlane (saldo +2,9), bardzo negatywnie – grupa zakładów o zatrudnieniu do 20 osób (saldo -13,4) i grupa zakładów związanych ze wznoszeniem budynków (saldo -12,0).

Prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej w najbliższym kwartale są podobne do obecnych ocen. Prognoza salda w ujęciu ogółem wynosi -4,6, w sektorze prywatnym -8,2 i w sektorze publicznym +8,5.

11. Tak jak dla oceny gospodarki, również dla oceny sytuacji budownictwa bieżący kwartał jest trzecim z kolei okresem poprawy, mimo że przeważająca część sald oceny budownictwa nadal jest ujemna. Warto jednak zauważyć, że obecnie obserwowany poziom ocen budownictwa jest wyższy od średniej ze wszystkich dotychczasowych okresów niniejszego badania.

Obecne saldo ocen sytuacji panującej w budownictwie wynosi w ujęciu ogółem -4,5, w sektorze prywatnym -6,3 i publicznym +3,0. Pozytywnie ocenia sytuację własnej branży grupa zakładów o zatrudnieniu powyżej 100 osób (saldo +10,4), negatywnie – o zatrudnieniu do 20 osób (saldo -14,2) oraz 21-100 osób (saldo -9,5). Stosunkowo korzystne oceny występują w grupie zakładów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistycznych robót budowlanych (odpowiednie salda +3,5 i +0,4), niekorzystne – w zakładach związanych ze wznoszeniem budynków (saldo -11,6).

Analogicznie jak w przypadku prognoz ogólnej sytuacji gospodarczej, prognozy dotyczące sytuacji budownictwa w nadchodzącym kwartale są zbliżone do ocen sytuacji obecnej. Prognoza salda w ujęciu ogółem wynosi -5,2, w sektorze prywatnym -8,6 i w publicznym +6,7.

12. W bieżącym okresie 2,7% zakładów budowlanych stwierdza, że nie ma barier, które ograniczałyby ich aktywność produkcyjną.

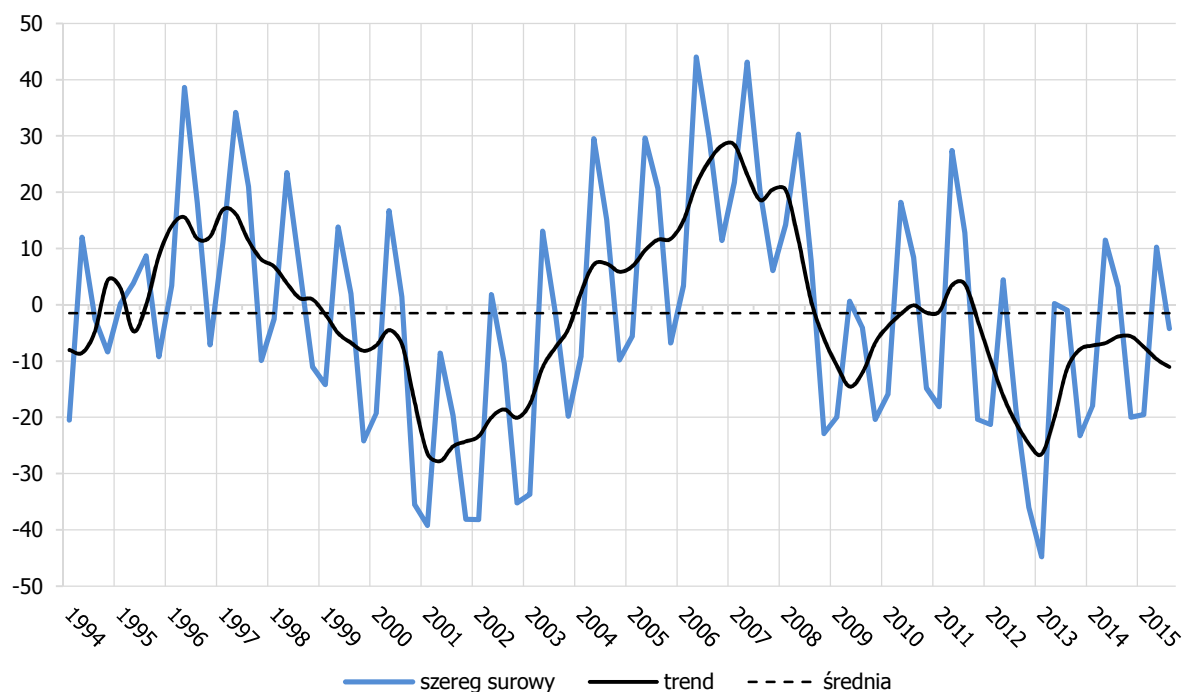
Silna konkurencja wewnątrz gałęzi nadal jest główną barierą, wskazaną obecnie przez 59,6% zakładów budowlanych (w poprzednim kwartale 59,9%). Drugą barierą są nadmierne obciążenia podatkowe, wskazane przez 41,3% zakładów (w poprzednim kwartale 44,1%), trzecią zaś zatory płatnicze wskazane przez 39,6% zakładów (w poprzednim kwartale 38,8%). Kolejną barierą jest niedostateczny popyt, wskazany przez 36,9% zakładów (w poprzednim kwartale 38,3%). Odsetek zakładów borykających się ze zmianami prawa zmniejszył się o 4 punkty i obecnie jest równy 24,9%. Odsetek wskazań bariery wysokich cen surowców i materiałów prawie się nie zmienił i wynosi 22,2% (w poprzednim kwartale 22,9%).

Firmy budowlane przewidują, że w następnym kwartale – z wyjątkiem bariery niekorzystnych warunków pogodowych – nie zmieni się układ barier ograniczających ich aktywność produkcyjną, a trudności powodowane przez te bariery powinny być mniejsze od obecnych.

Porównując wpływ poszczególnych barier na aktywność zakładów budowlanych w ostatnich latach i w okresie minionych piętnastu lat, można zauważyć, jak poważnym źródłem problemów branży budowlanej są zatory płatnicze, nadmierne obciążenia podatkowe i zmiany przepisów prawnych.

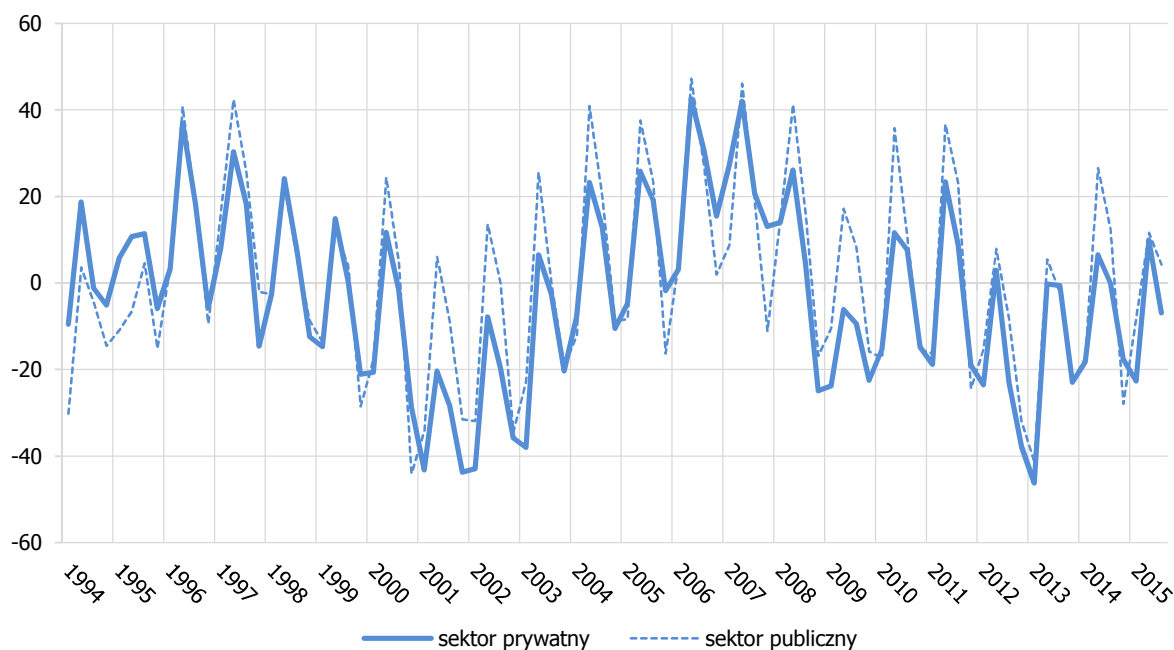
III. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

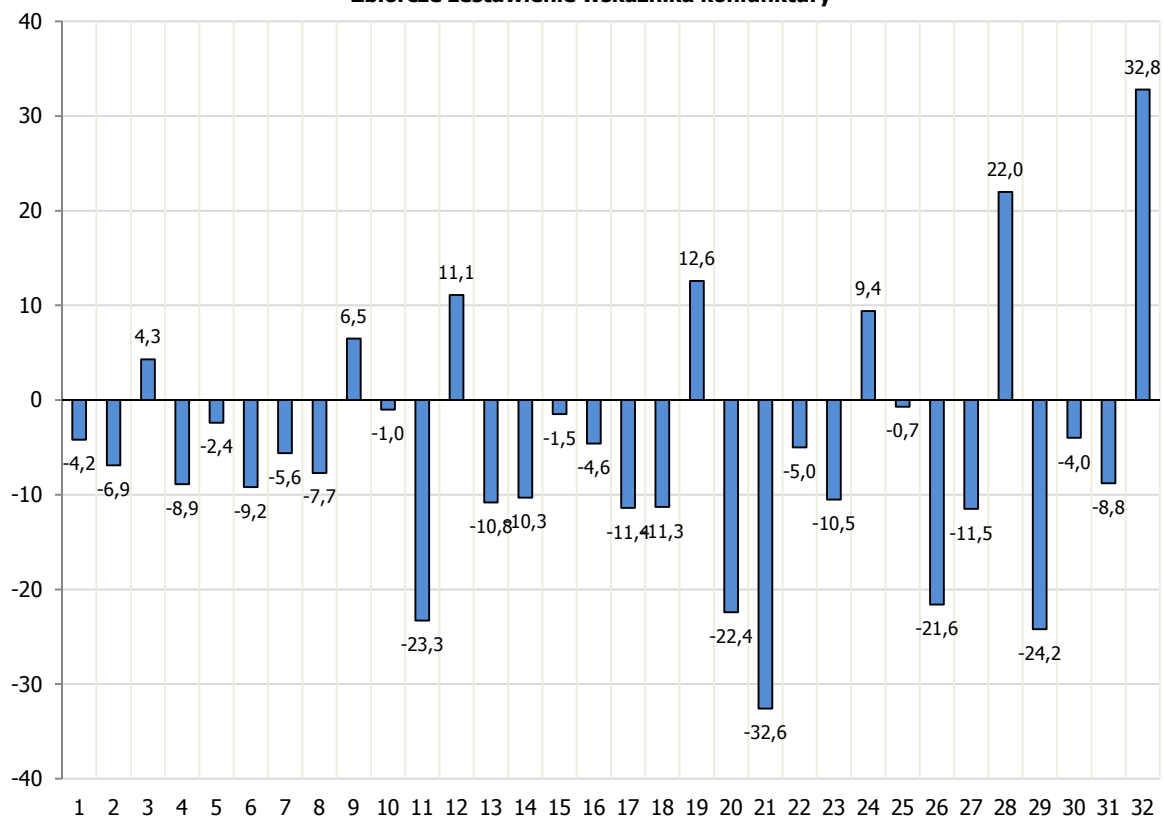

	Okres badania					
	Q2 2014	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015
Wskaźnik koniunktury	11,5	3,2	-20,0	-19,5	10,2	-4,2
Wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym	6,5	-0,1	-17,6	-22,6	9,9	-6,9
Wskaźnik koniunktury w sektorze publicznym	26,6	12,4	-27,9	-8,1	11,6	4,3

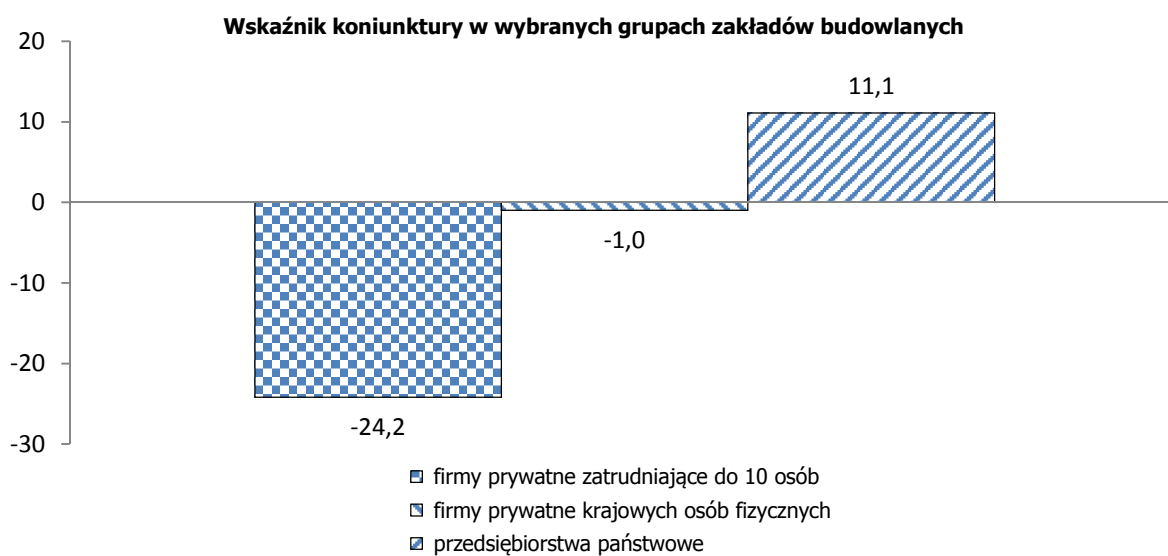
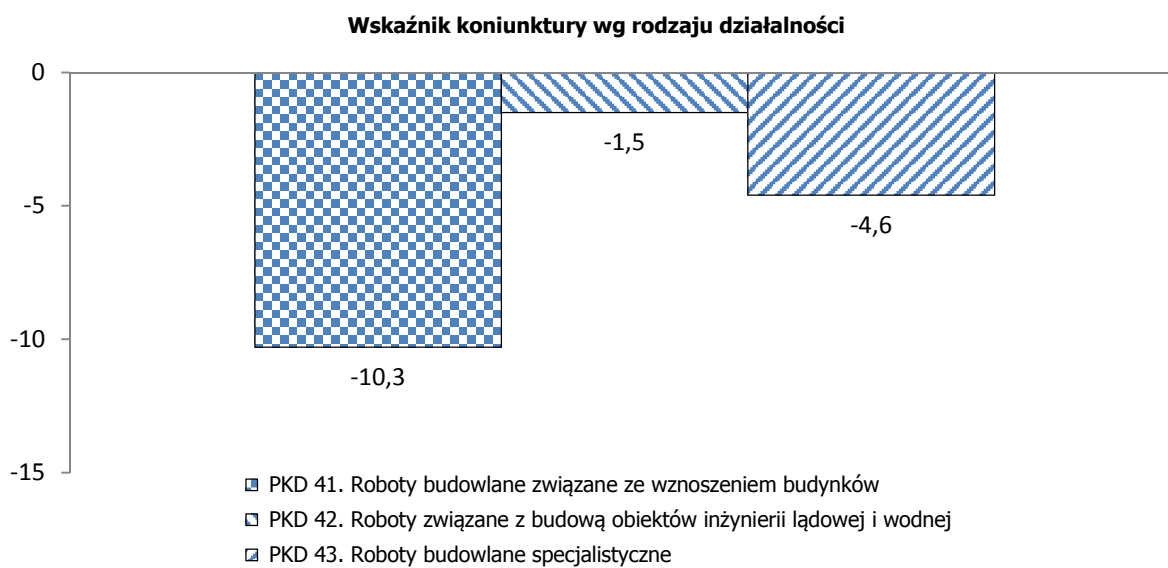
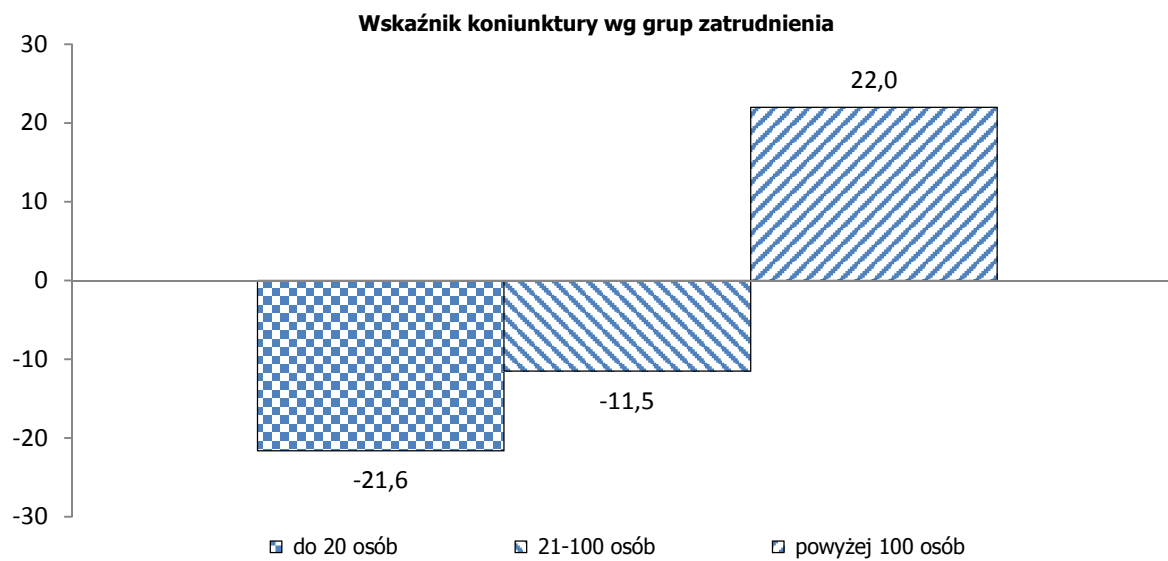
Wskaźnik koniunktury wg sektorów własnościowych

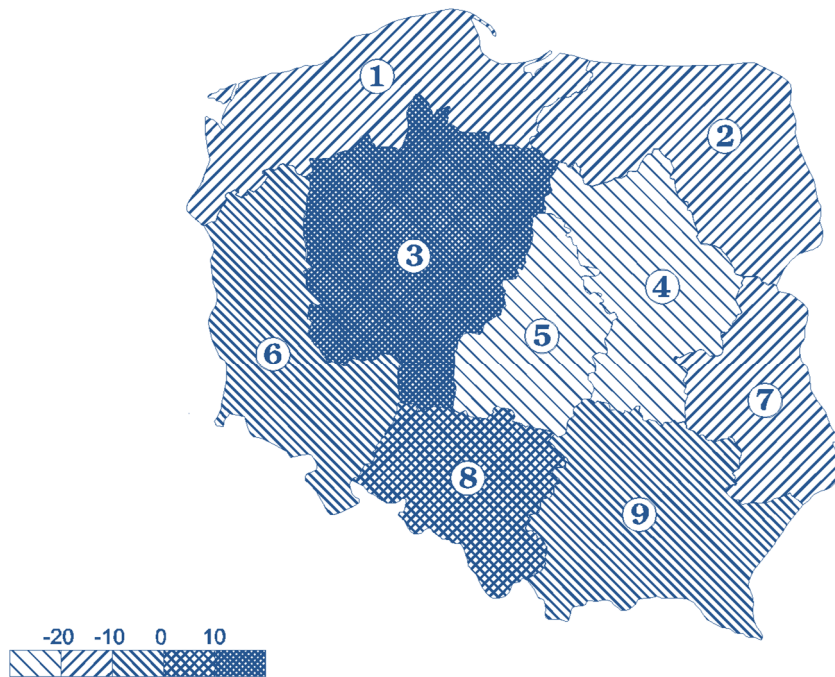

Zbiorcze zestawienie wskaźnika koniunktury

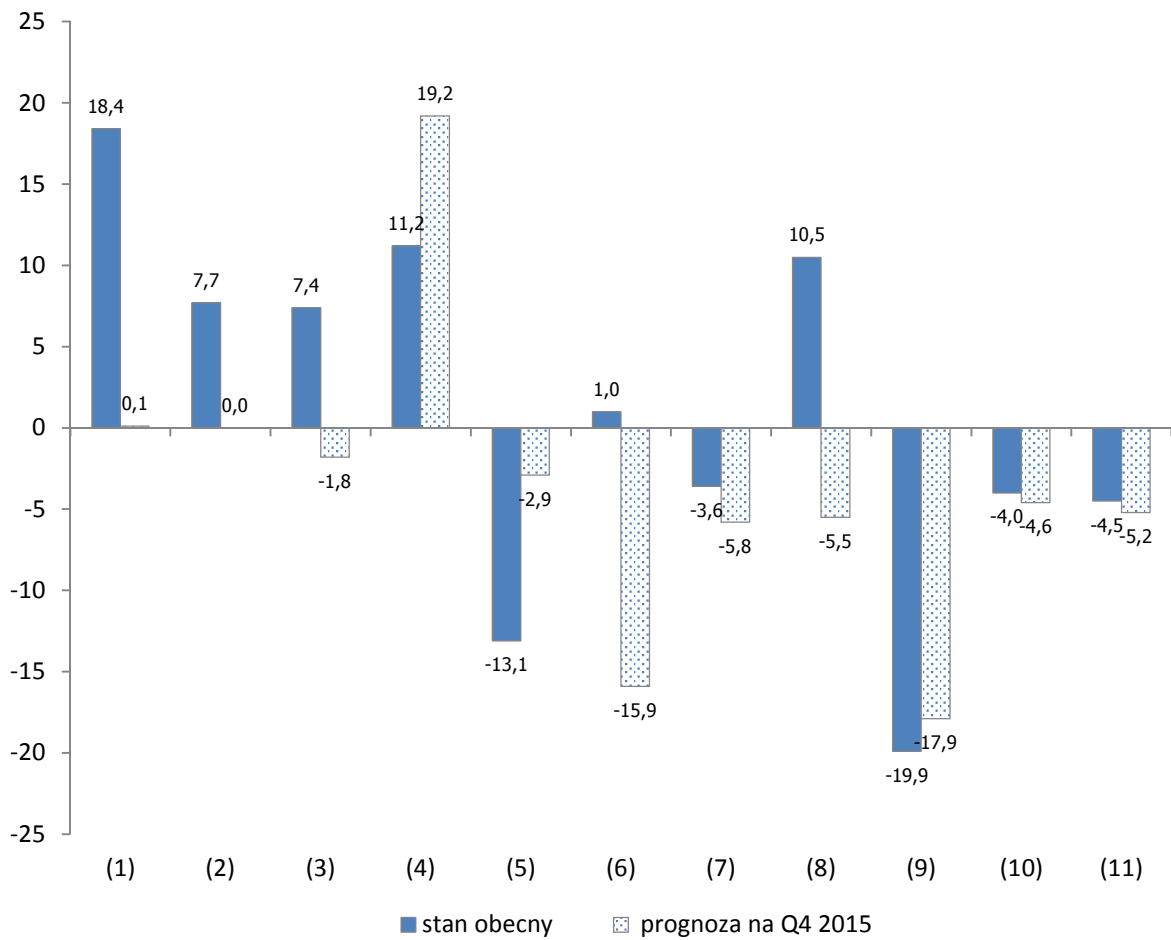
1. Ogółem
2. Sektor prywatny
3. Sektor publiczny
4. Powstałe przed lub w 1989 r.
5. Powstałe w lub po 1990 r.
6. Sektor prywatny – powstałe przed lub w 1989 r.
7. Sektor prywatny – powstałe w lub po 1990 r.
8. Sektor publiczny – powstałe przed lub w 1989 r.
9. Sektor publiczny – powstałe w lub po 1990 r.
10. Sektor prywatny – zakłady krajowych osób fizycznych
11. Sektor prywatny – pozostałe zakłady krajowe
12. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa państwowe
13. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa komunalne
14. PKD 41. Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
15. PKD 42. Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
16. PKD 43. Roboty budowlane specjalistyczne
17. Region północny
18. Region północno-wschodni
19. Region środkowo-zachodni
20. Region stołeczny
21. Region środkowy
22. Region południowo-zachodni
23. Region środkowo-wschodni
24. Region południowy
25. Region południowo-wschodni
26. Zatrudnienie do 20 osób
27. Zatrudnienie 21–100 osób
28. Zatrudnienie powyżej 100 osób
29. Sektor prywatny – zatrudnienie do 10 osób
30. Sektor prywatny – zatrudnienie powyżej 10 osób
31. Sektor publiczny – zatrudnienie do 100 osób
32. Sektor publiczny – zatrudnienie powyżej 100 osób

Wskaźnik koniunktury wg regionów

1. Region północny	-11,4
2. Region północno-wschodni	-11,3
3. Region środkowo-zachodni	+12,6
4. Region stołeczny	-22,4
5. Region środkowy	-32,6
6. Region południowo-zachodni	-5,0
7. Region środkowo-wschodni	-10,5
8. Region południowy	+9,4
9. Region południowo-wschodni	-0,7

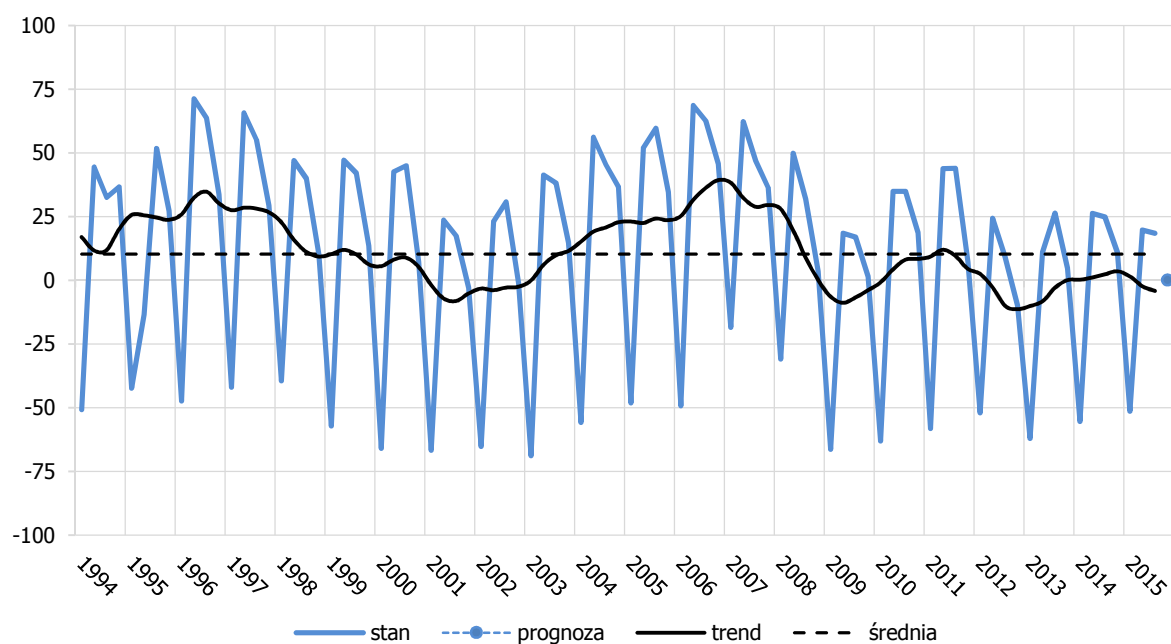
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

- (1) Produkcja
- (2) Zamówienia ogółem
- (3) Zamówienia krajowe
- (4) Zamówienia eksportowe
- (5) Ceny świadczonych usług
- (6) Zatrudnienie
- (7) Sytuacja finansowa
- (8) Wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (9) Nakłady inwestycyjne
- (10) Ogólna sytuacja gospodarcza
- (11) Sytuacja budownictwa

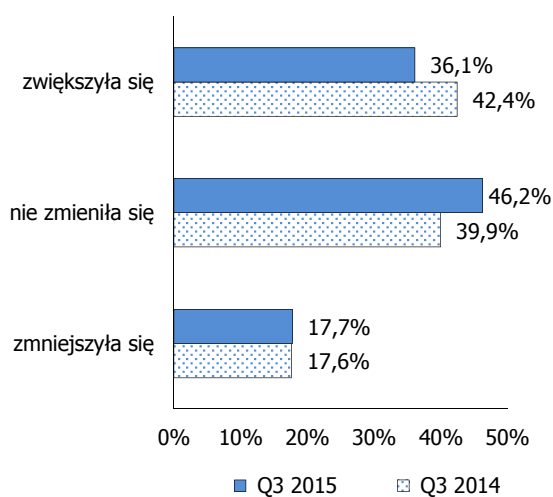
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

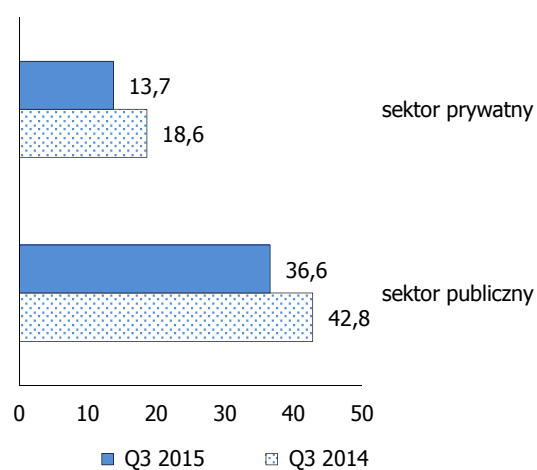

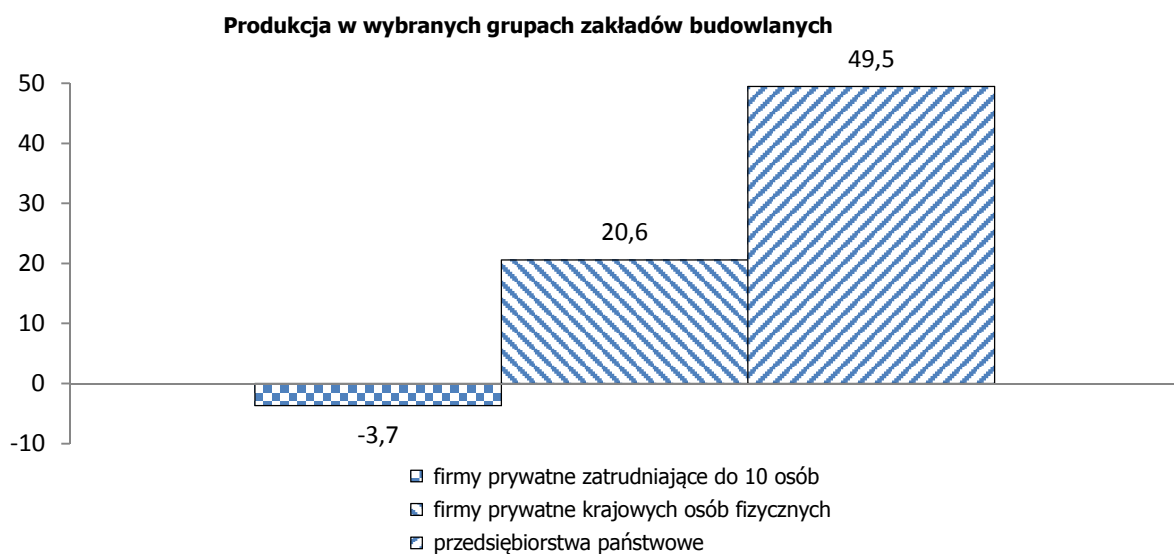
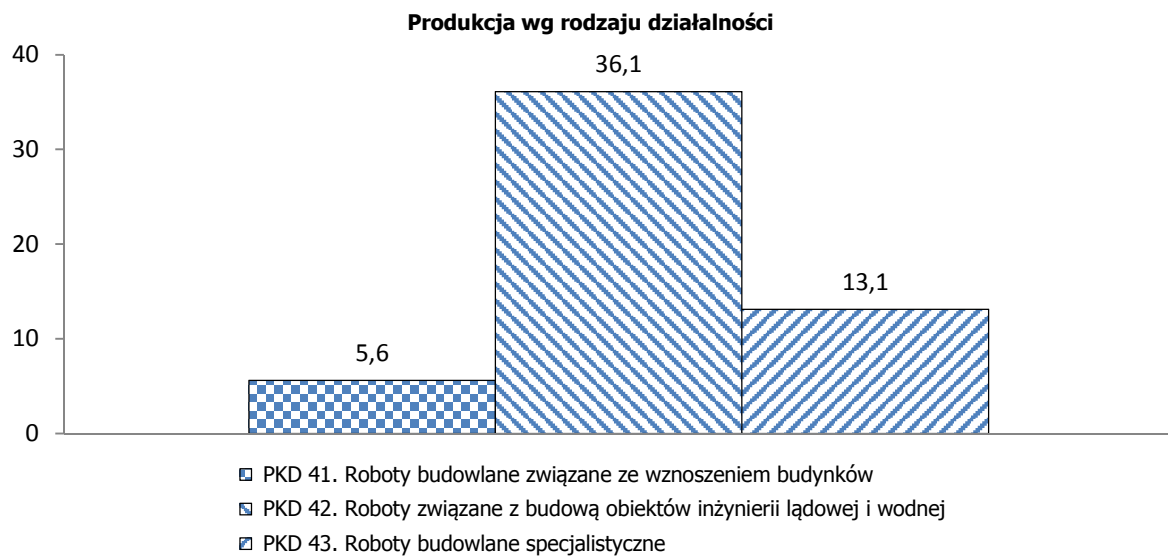
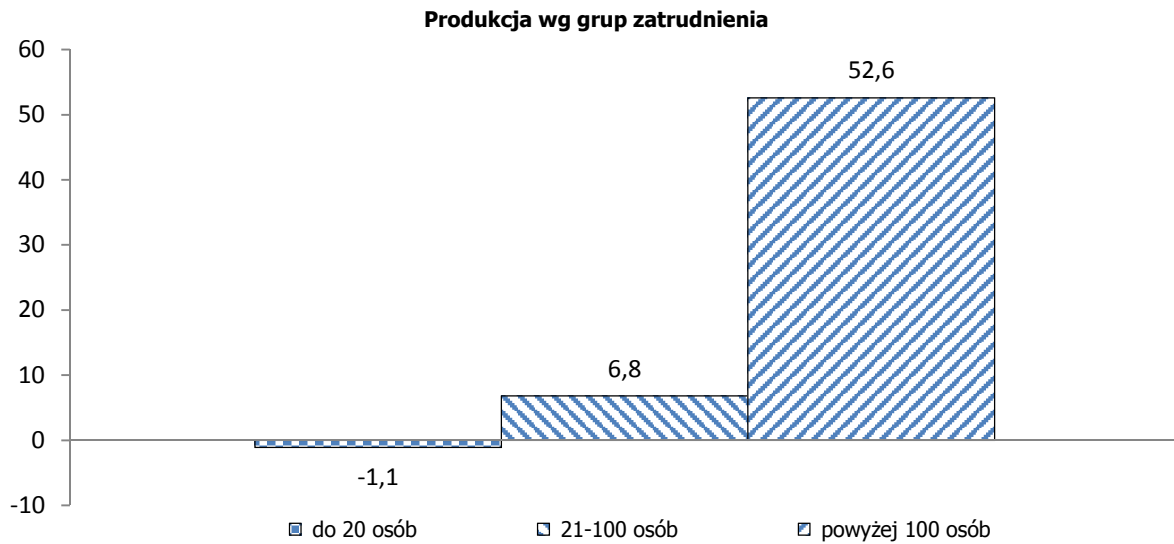
	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	24,8	10,9	-51,4	19,7	18,4	
prognoza						0,1

Produkcja - składowe salda

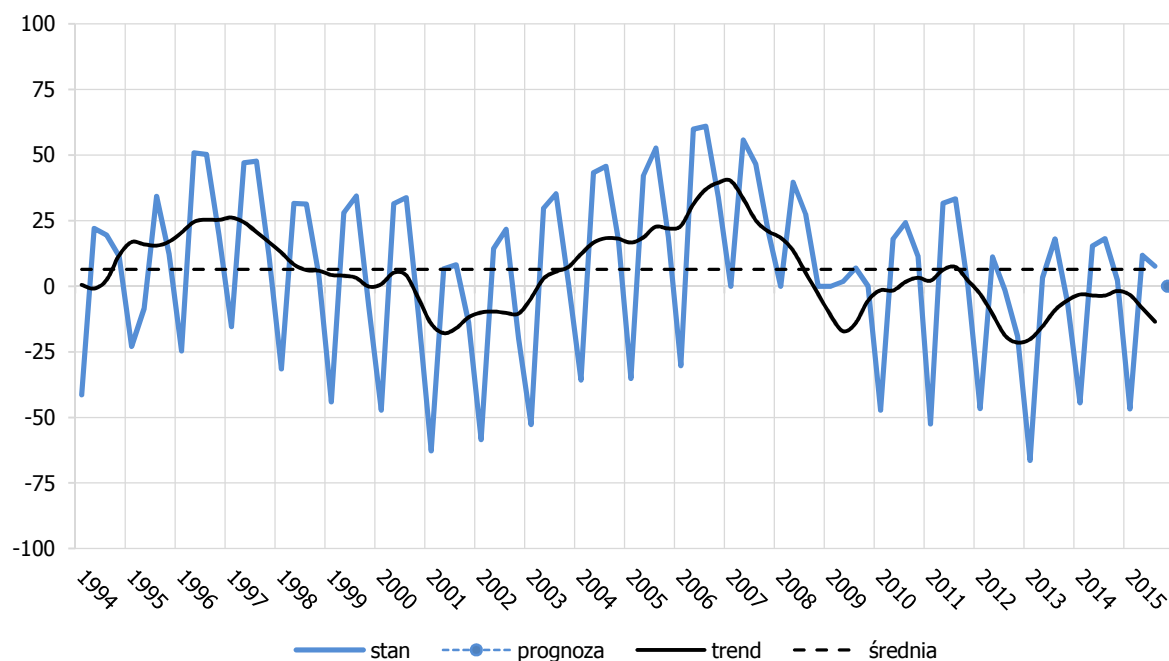

Produkcja - saldo wg sektorów własnościowych

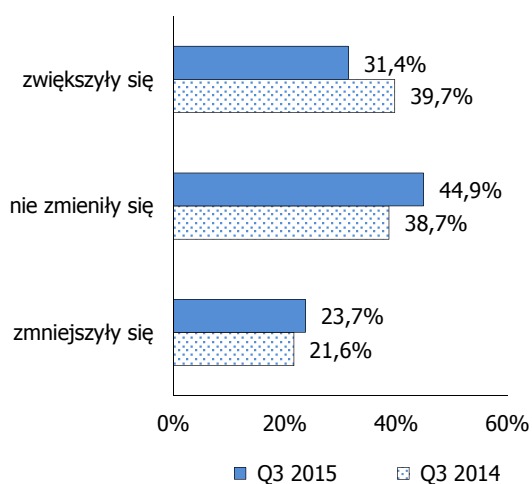

2. Zamówienia ogółem

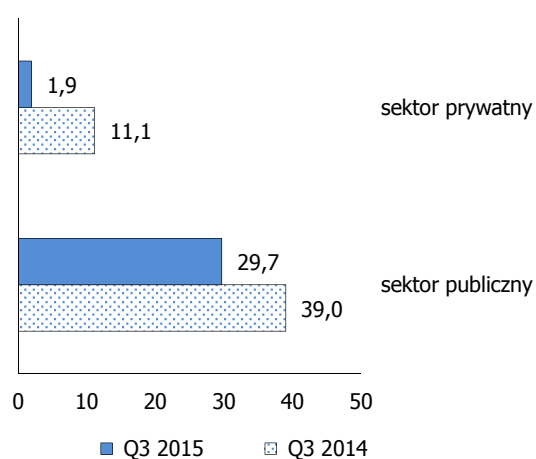

	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	18,1	2,3	-46,8	11,8	7,7	
prognoza						0,0

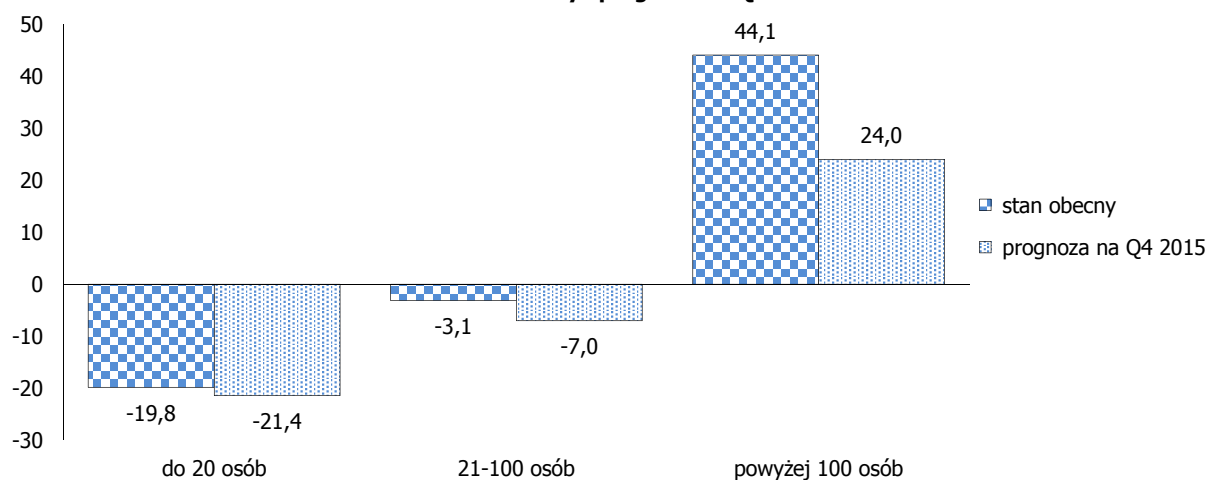
Zamówienia ogółem - składowe salda

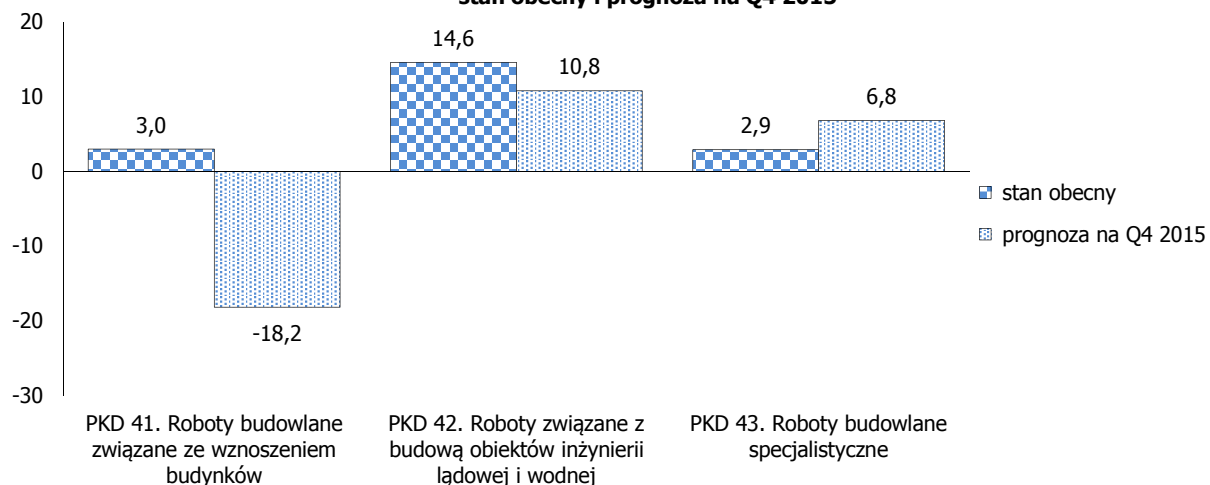
Zamówienia ogółem - saldo wg sektorów własnościowych

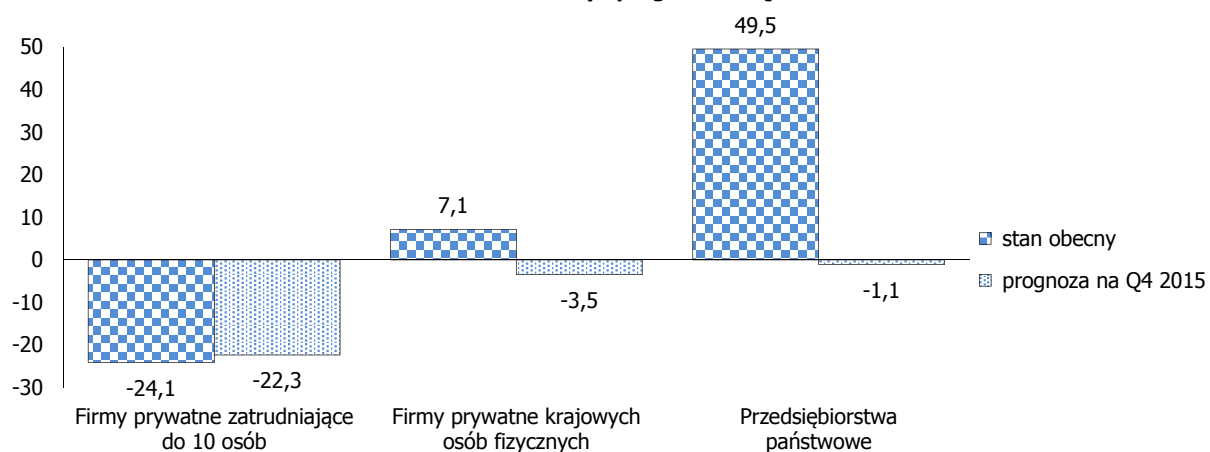
Zamówienia ogółem wg grup zatrudnienia - stan obecny i prognoza na Q4 2015

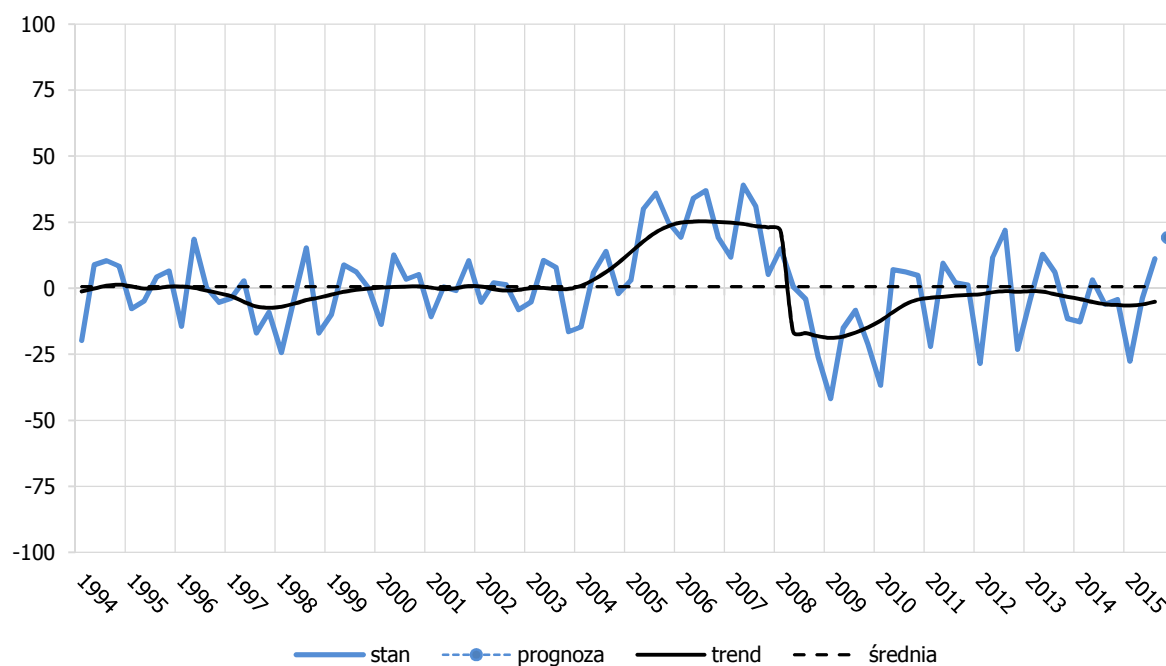
Zamówienia ogółem wg rodzaju działalności - stan obecny i prognoza na Q4 2015

Zamówienia ogółem w wybranych grupach zakładów budowlanych - stan obecny i prognoza na Q4 2015

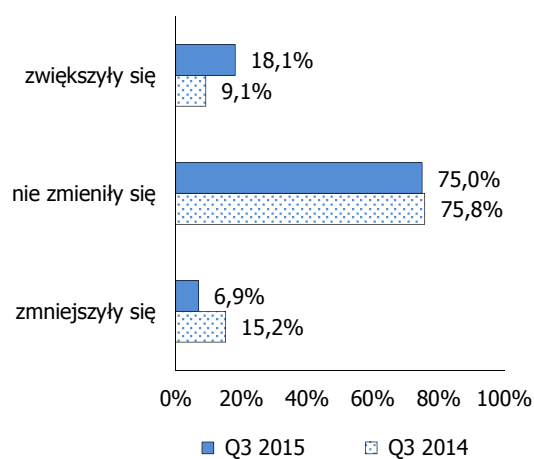

3. Zamówienia eksportowe

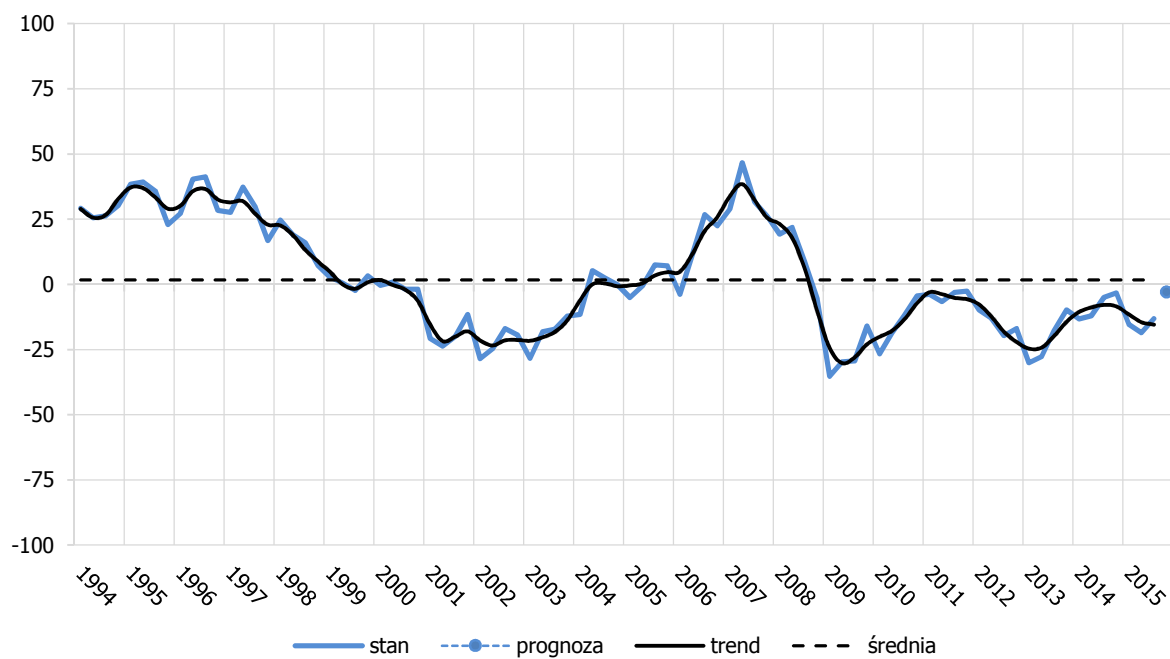

	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	-6,1	-4,2	-27,6	-3,7	11,2	
prognoza						19,2

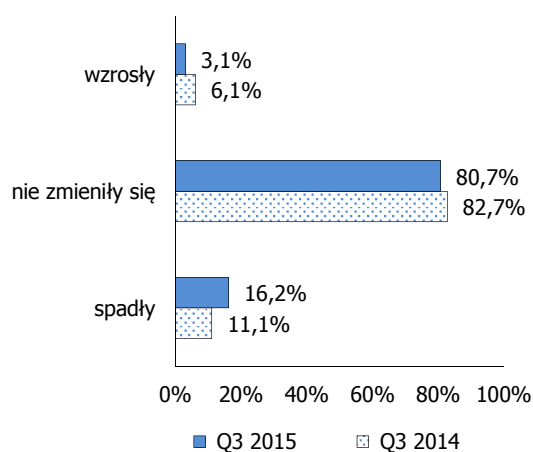
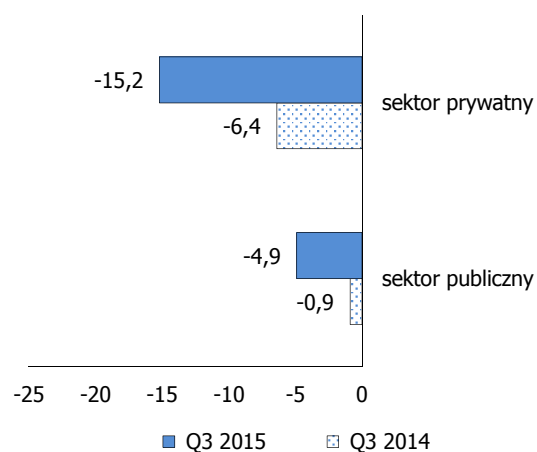
Zamówienia eksportowe - składowe salda

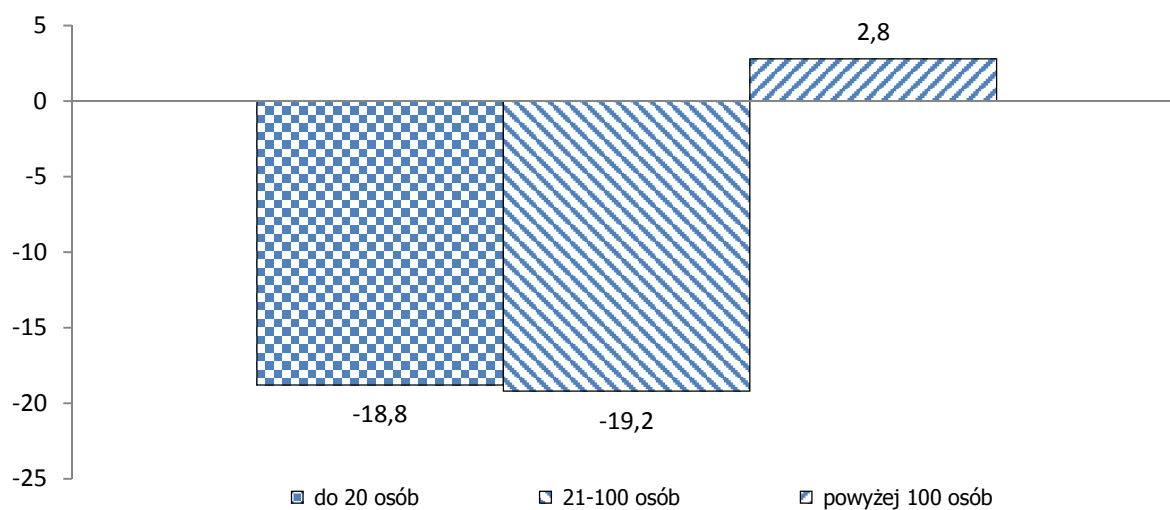
4. Ceny

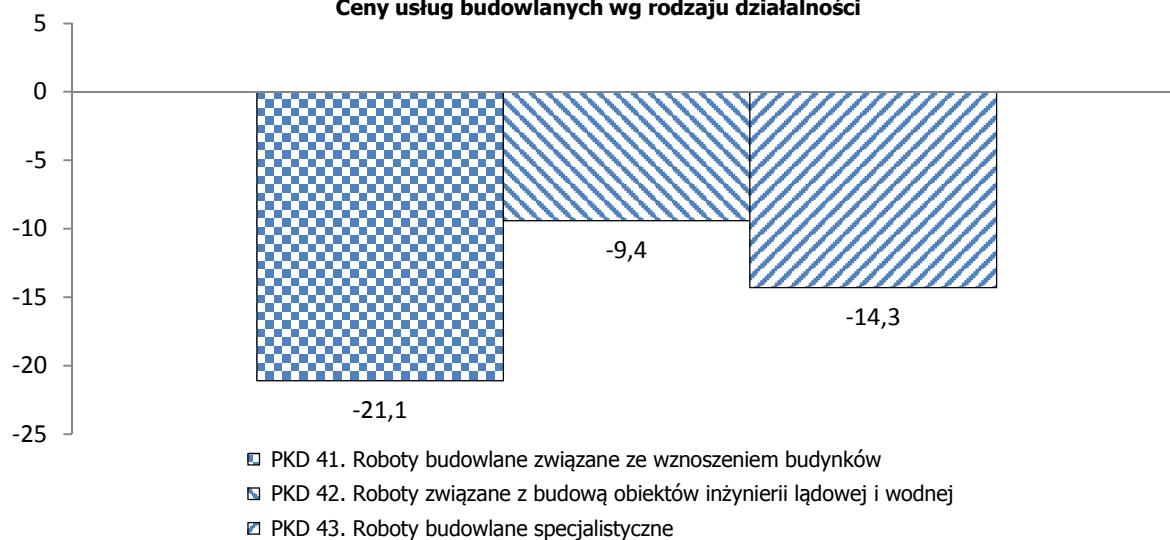
	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	-5,0	-3,3	-15,3	-18,5	-13,1	
prognoza						-2,9

Ceny usług budowlanych -
składowe saldaCeny usług budowlanych - saldo wg
sektorów własnościowych

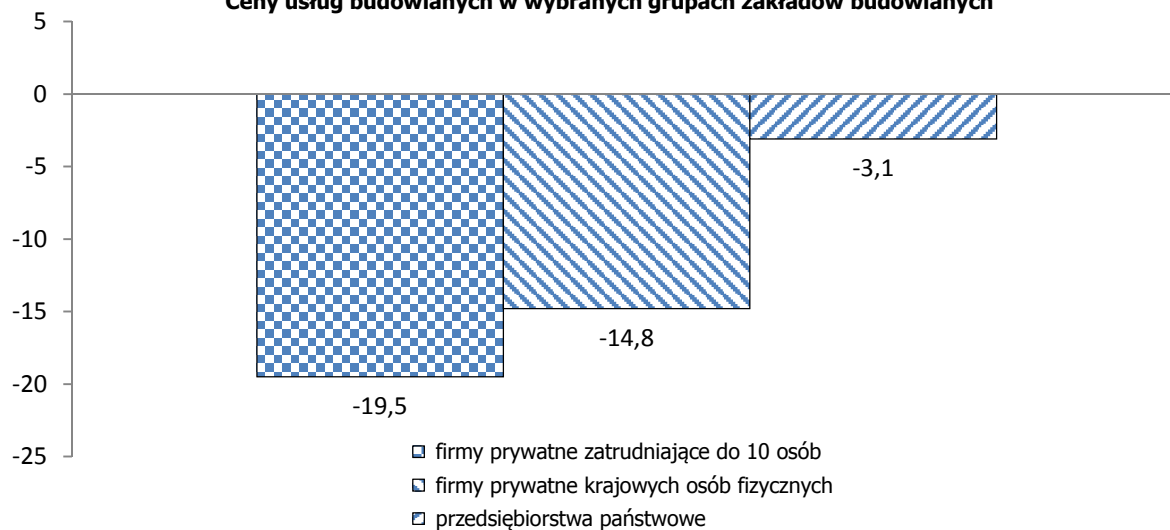
Ceny usług budowlanych wg grup zatrudnienia

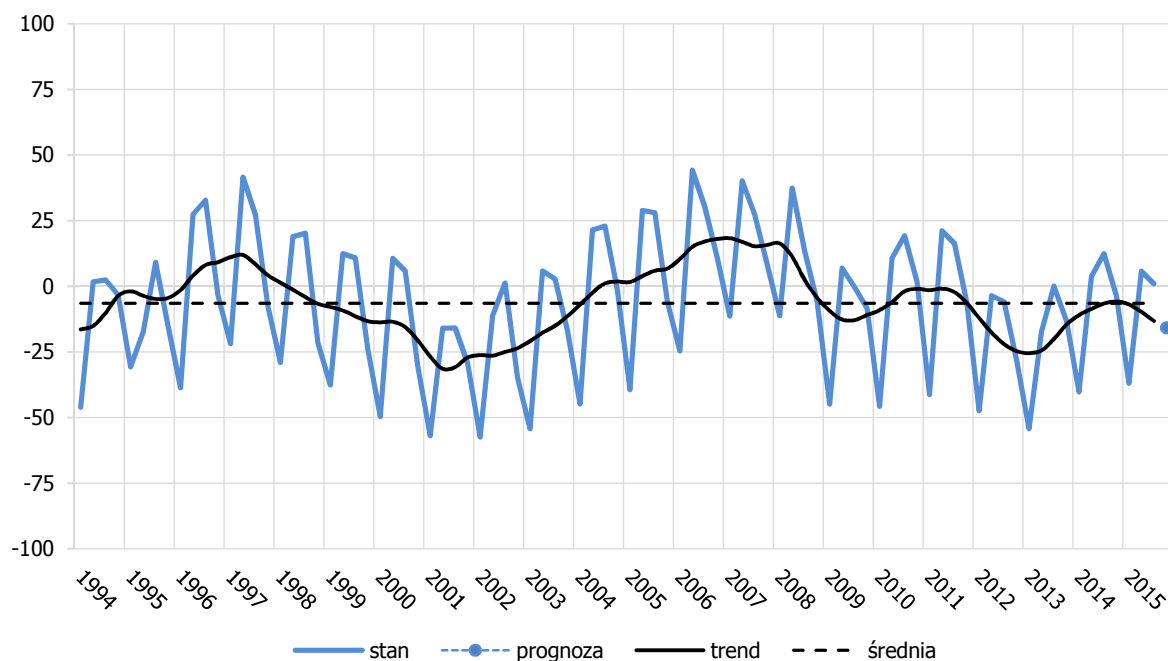
Ceny usług budowlanych wg rodzaju działalności

Ceny usług budowlanych w wybranych grupach zakładów budowlanych

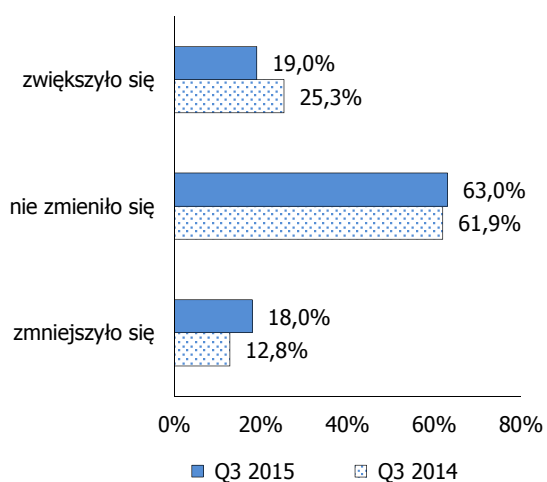

5. Zatrudnienie

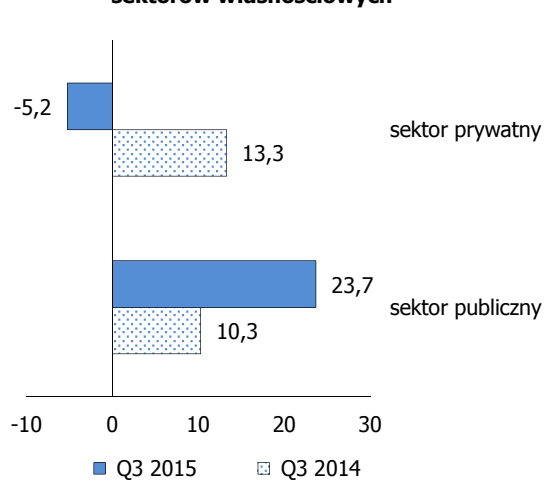

	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	12,5	-3,6	-36,9	5,7	1,0	
prognoza						-15,9

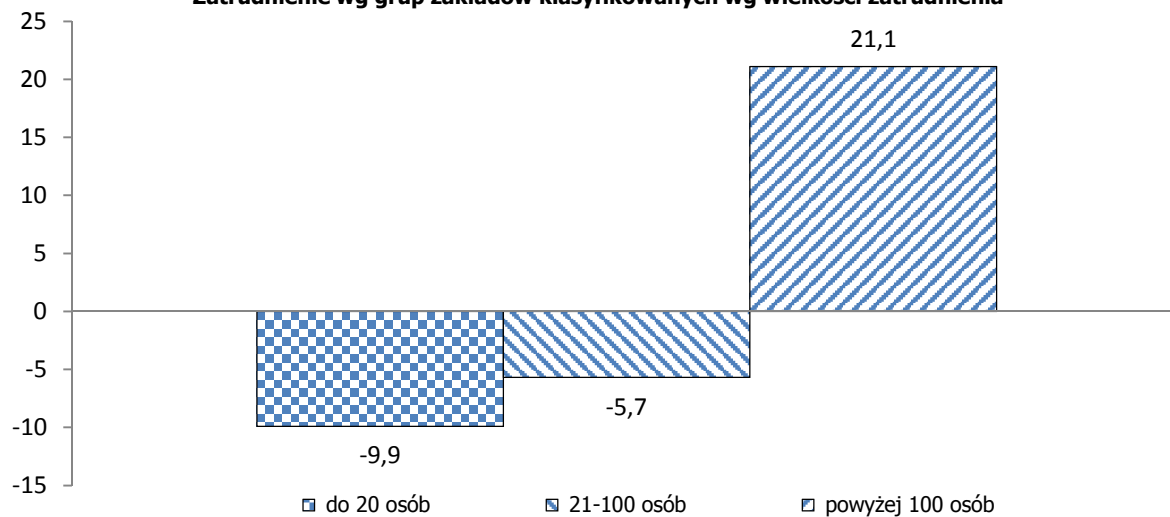
Zatrudnienie - składowe salda

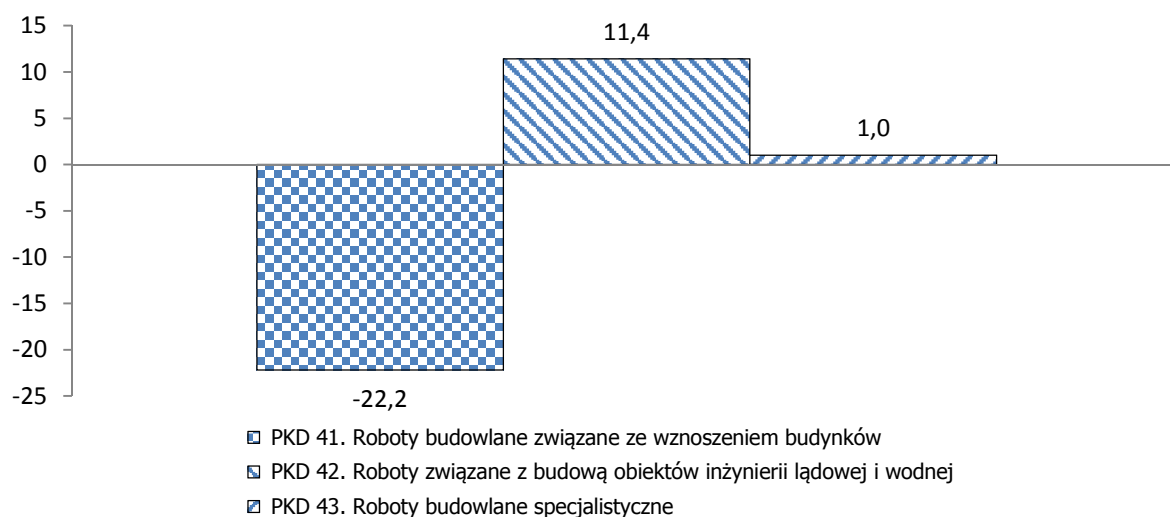
Zatrudnienie - saldo wg sektorów własnościowych

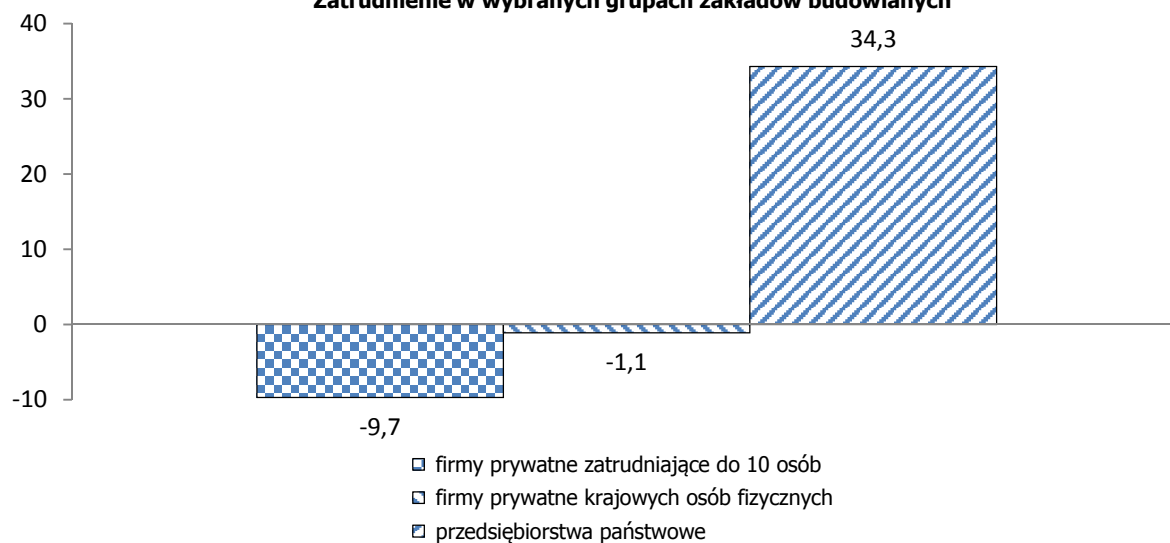
Zatrudnienie wg grup zakładów klasyfikowanych wg wielkości zatrudnienia

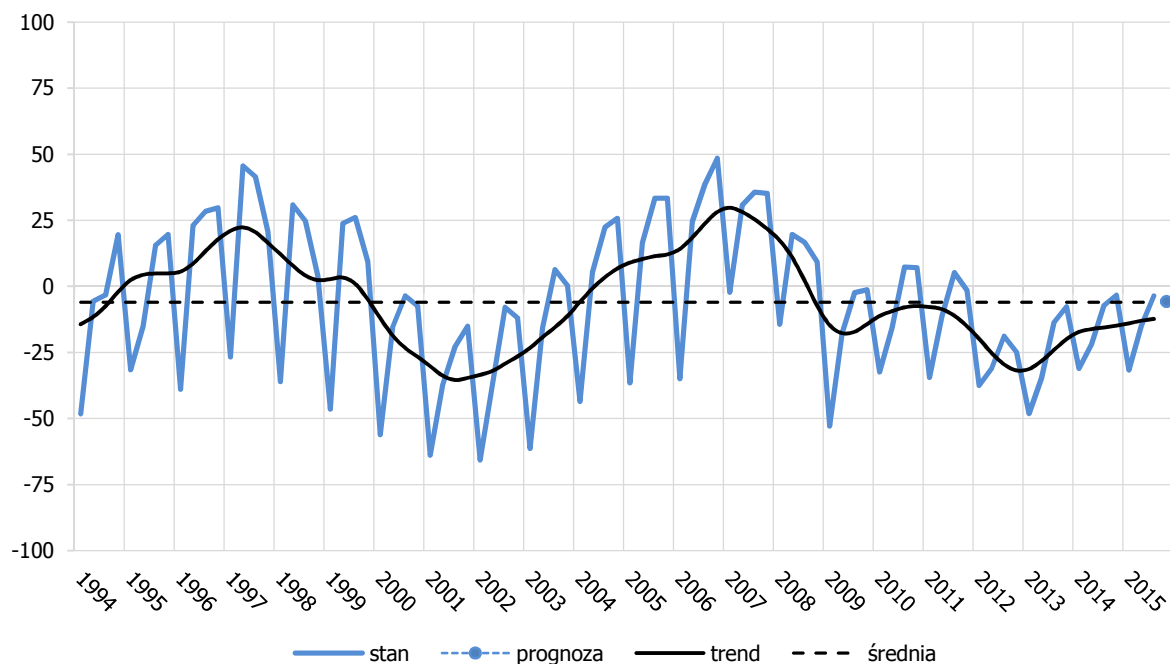
Zatrudnienie wg rodzaju działalności

Zatrudnienie w wybranych grupach zakładów budowlanych

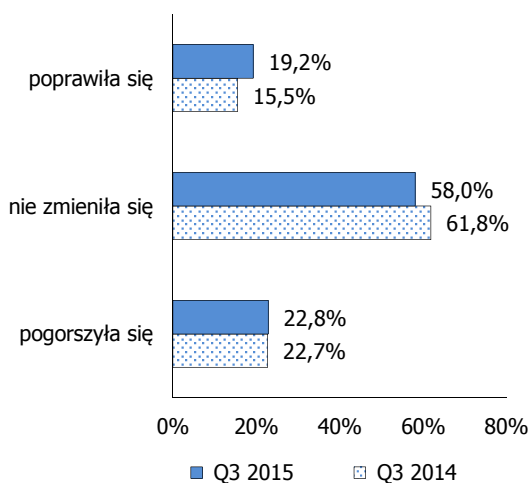

6. Sytuacja finansowa

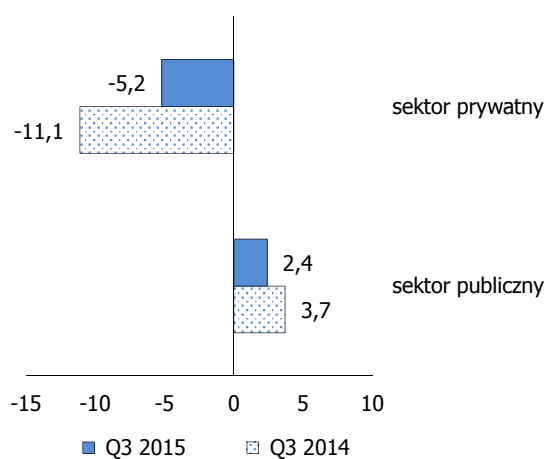

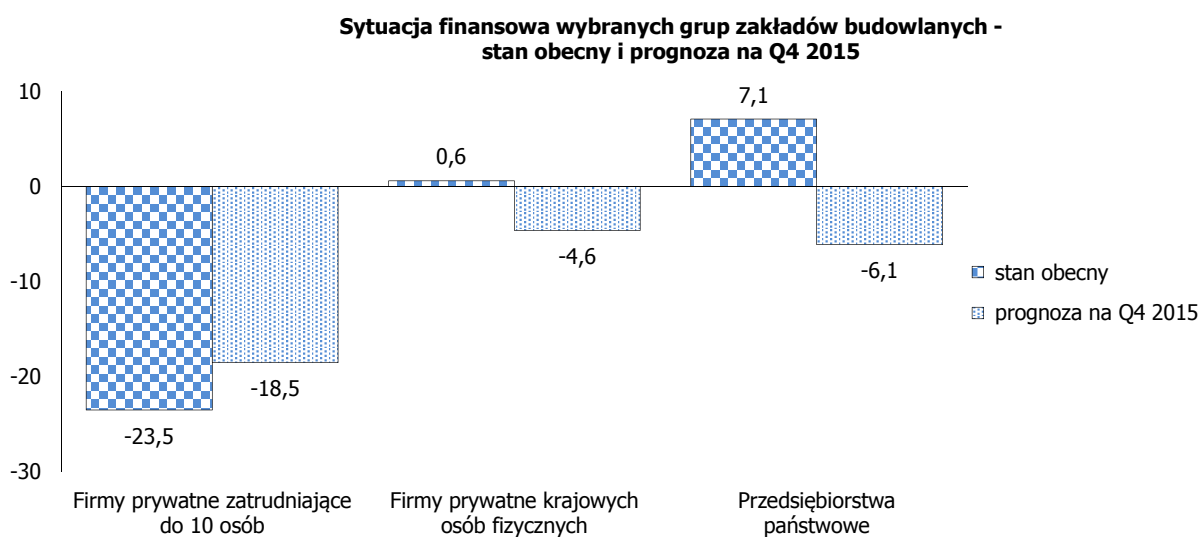
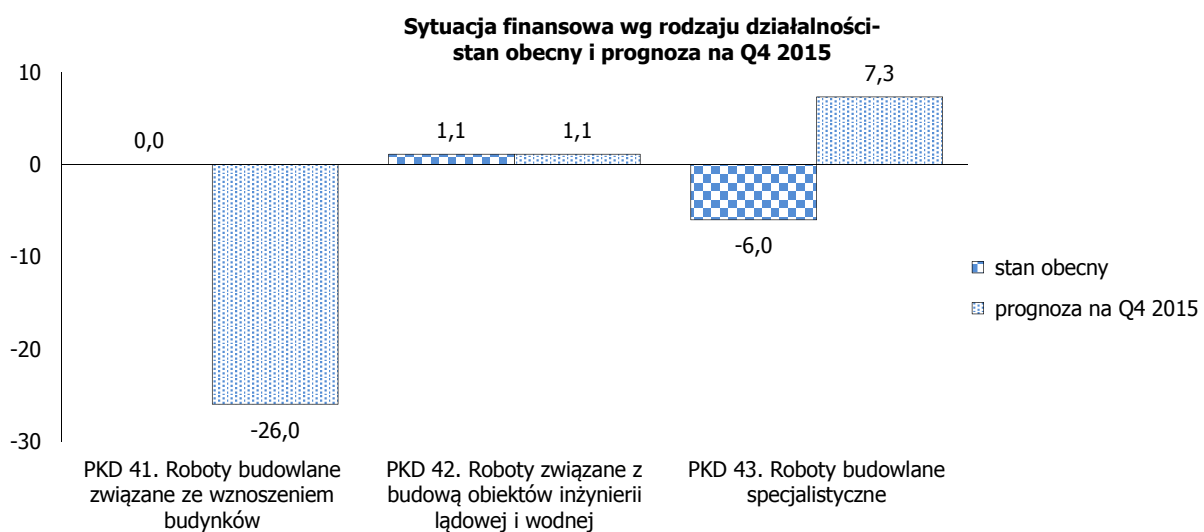
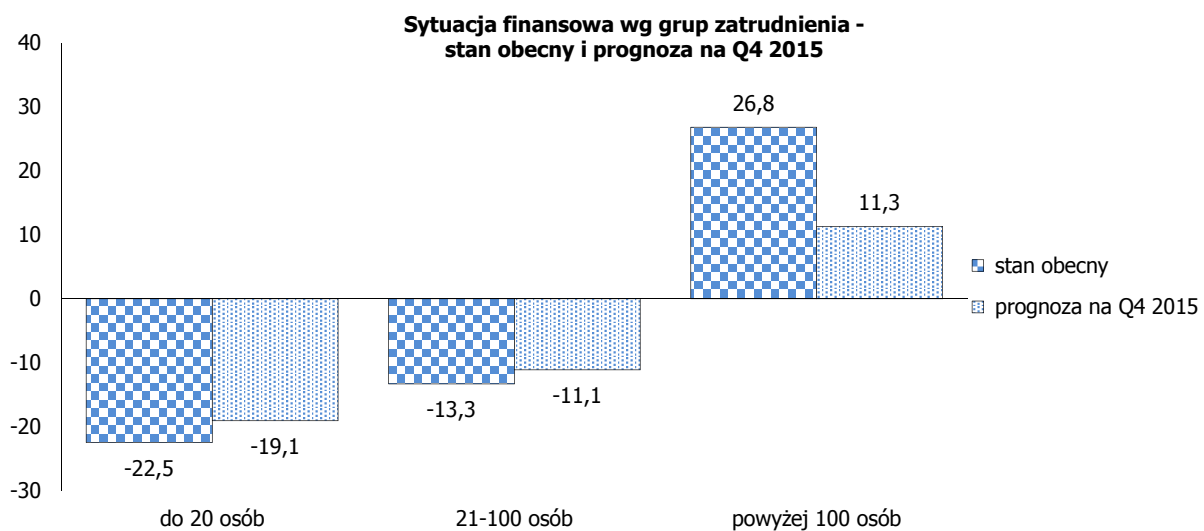
	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	-7,2	-3,3	-31,7	-14,8	-3,6	
prognoza						-5,8

Sytuacja finansowa - składowe salda

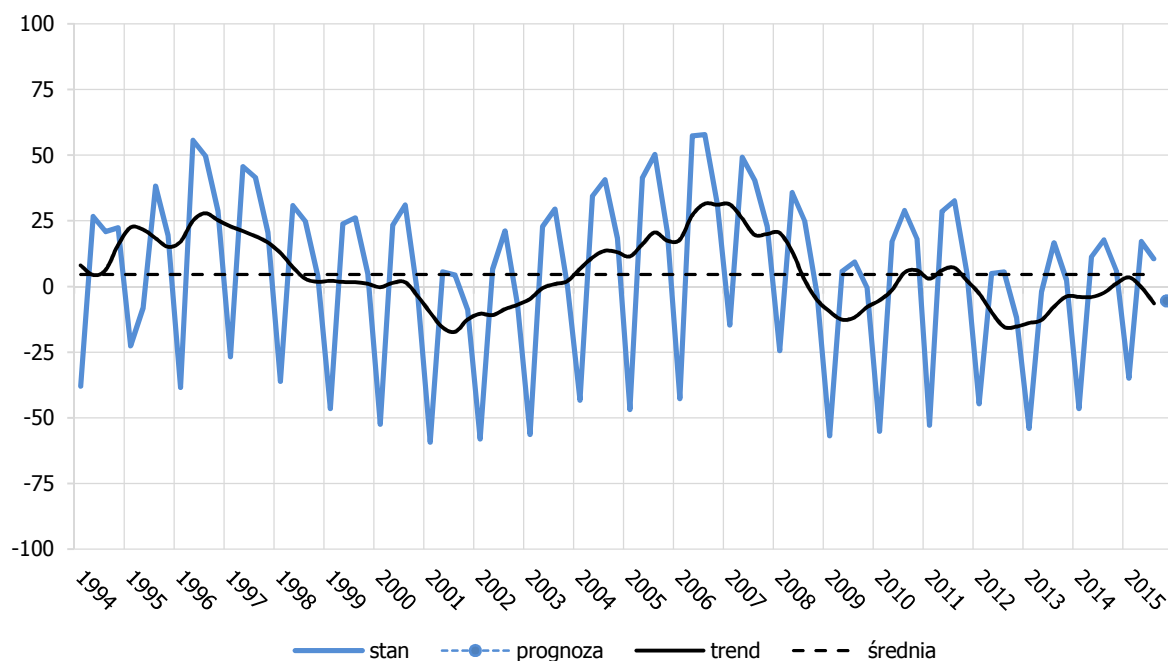

Sytuacja finansowa - saldo wg sektorów własnościowych

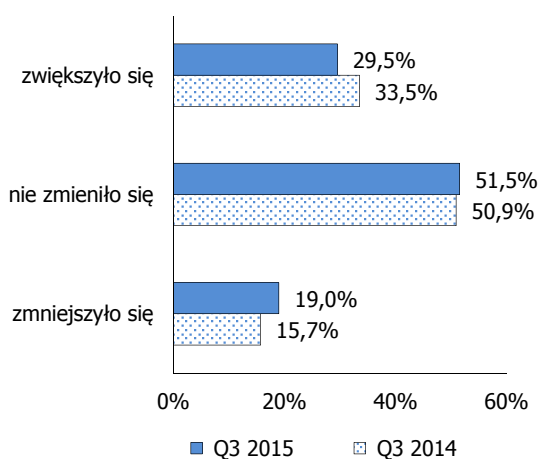

7. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

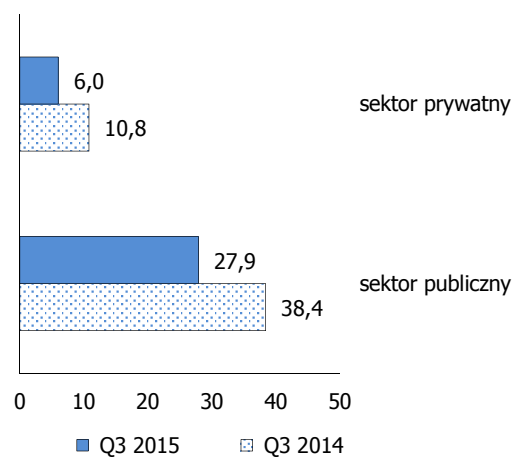

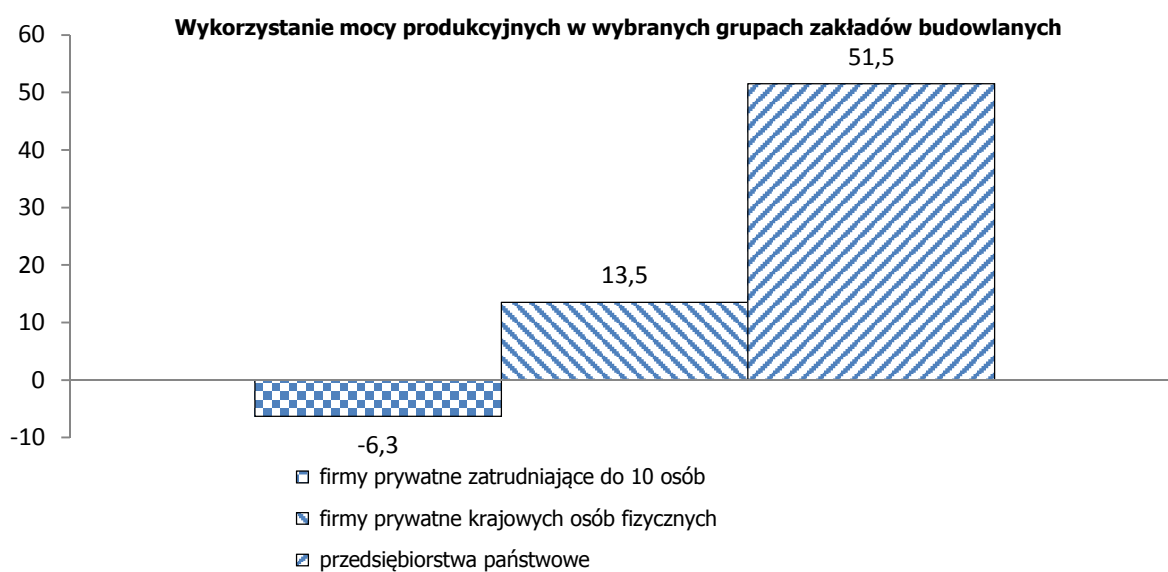
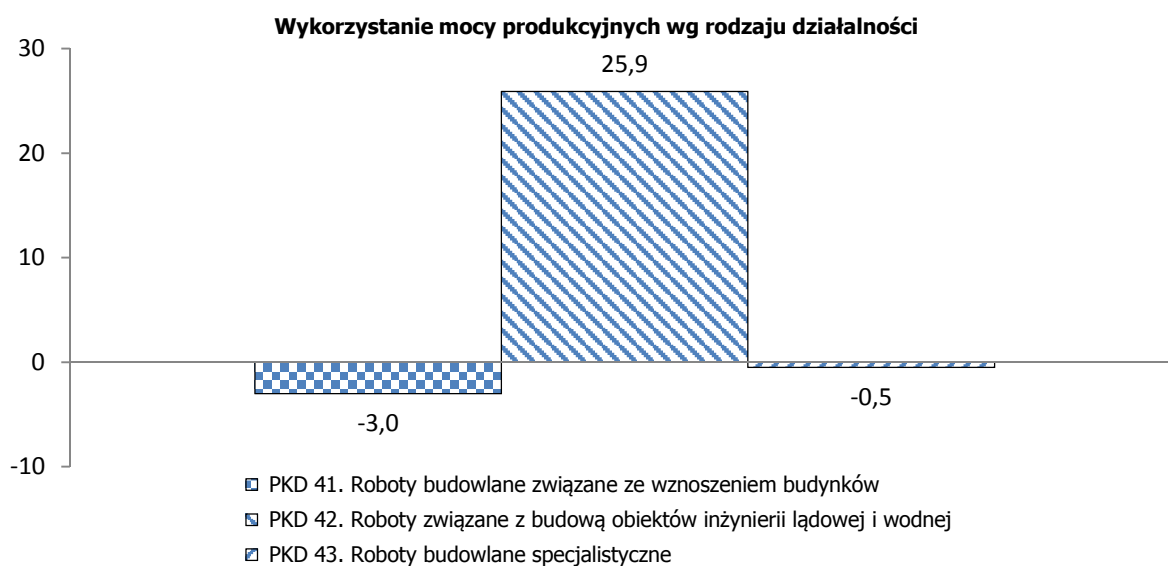
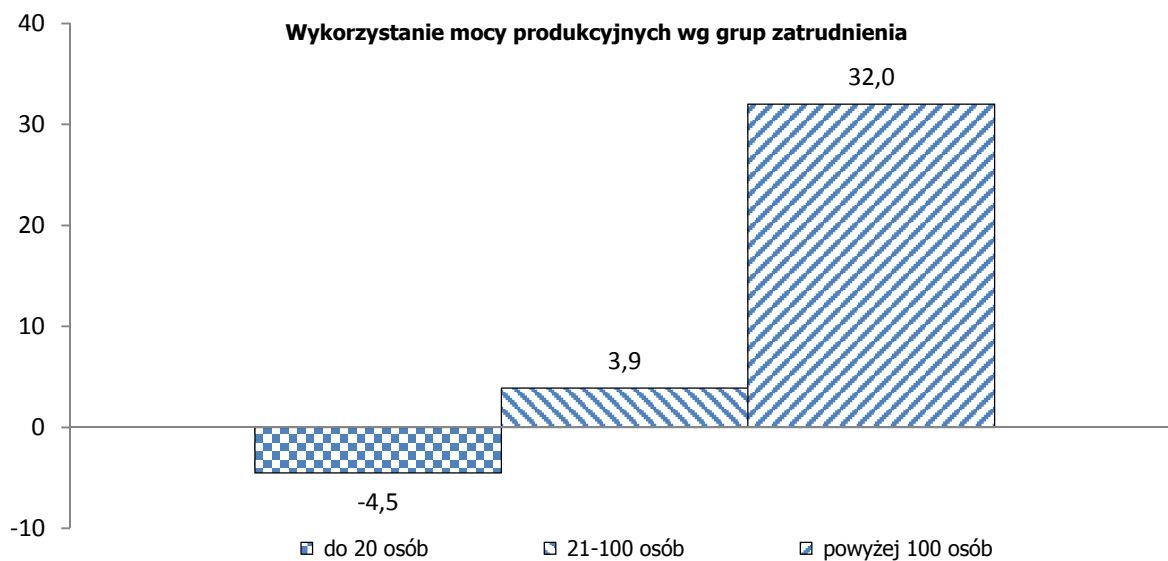
	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	17,8	5,9	-34,9	17,1	10,5	
prognoza						-5,5

Wykorzystanie mocy produkcyjnych - składowe salda

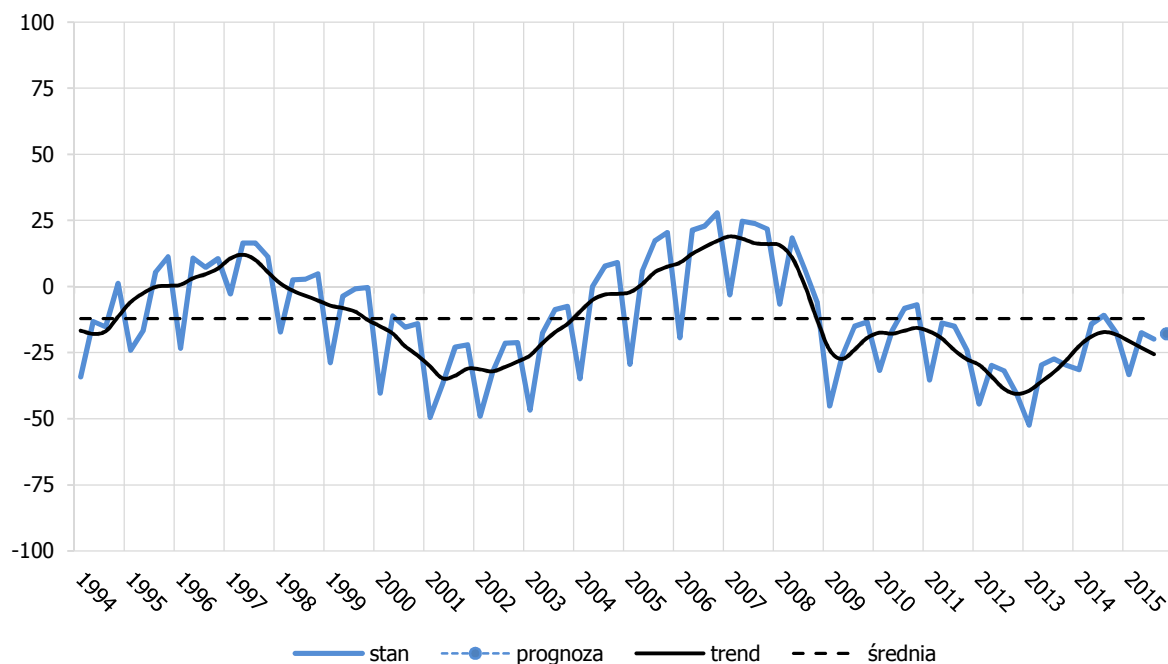

Wykorzystanie mocy produkcyjnych - saldo wg sektorów własnościowych

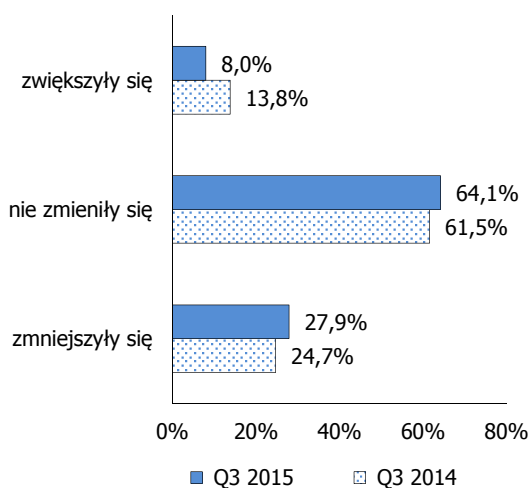

8. Nakłady inwestycyjne

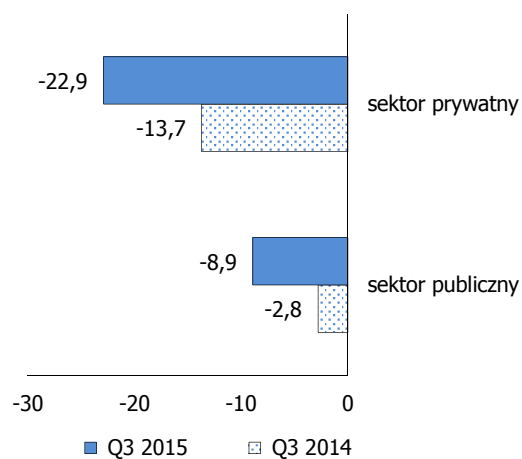

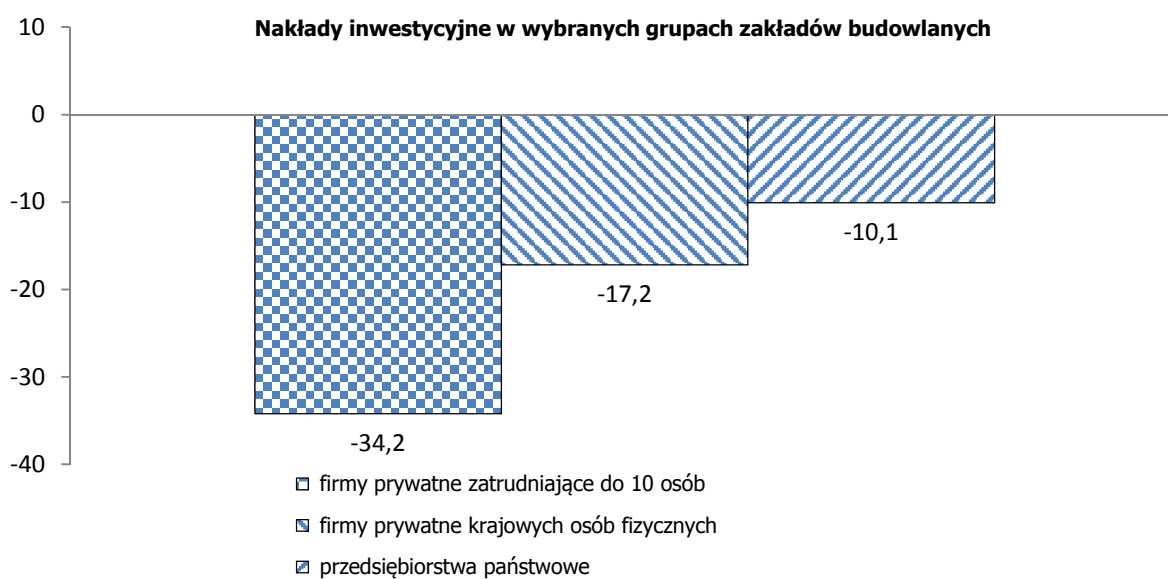
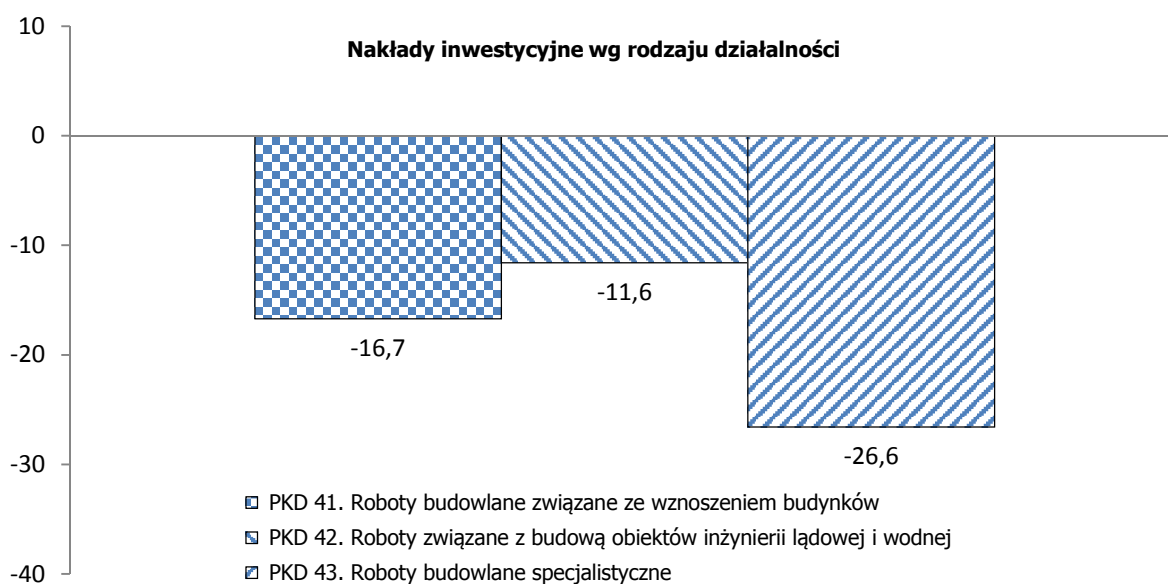
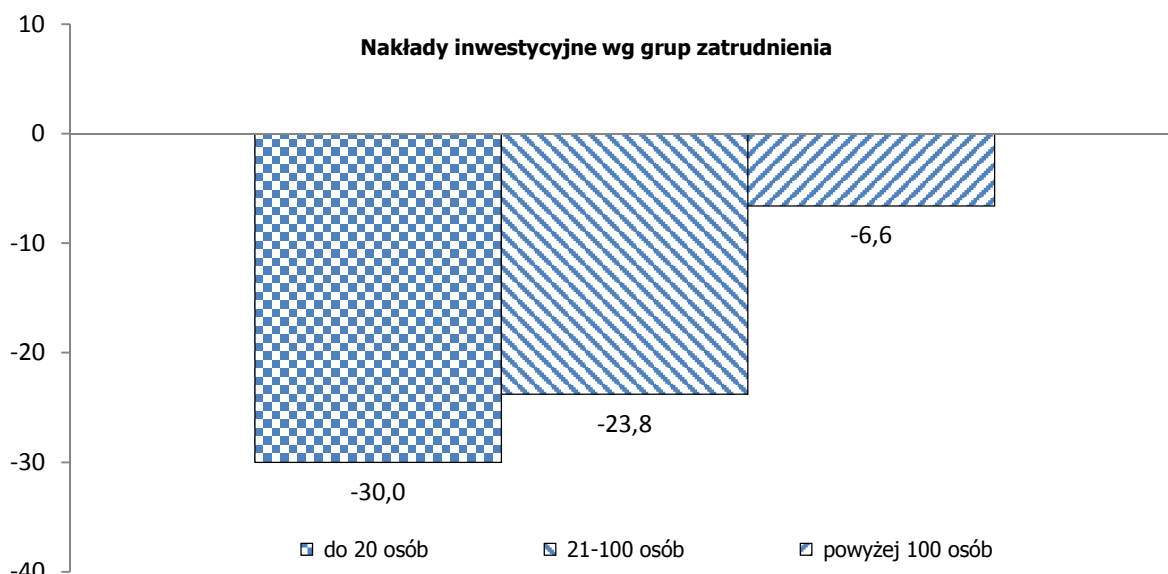
	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	-10,9	-17,7	-33,3	-17,5	-19,9	
prognoza						-17,9

Nakłady inwestycyjne - składowe salda

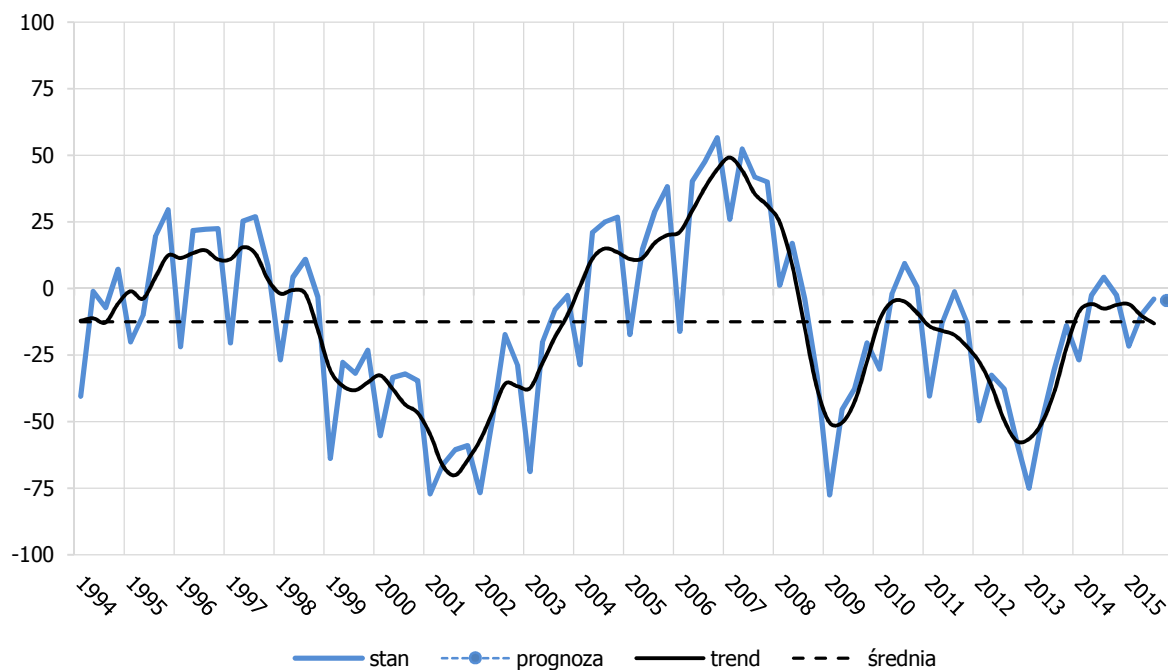

Nakłady inwestycyjne - saldo wg sektorów własnościowych

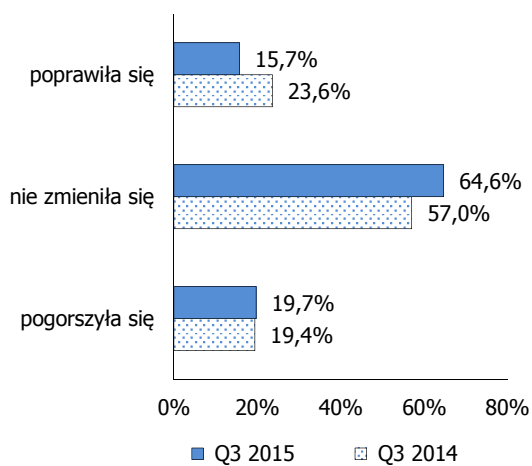

9. Ogólna sytuacja gospodarcza

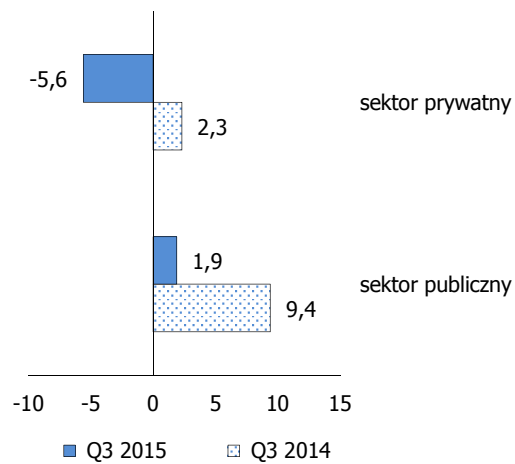

	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	4,2	-2,4	-21,6	-9,9	-4,0	-4,6
prognoza						-4,6

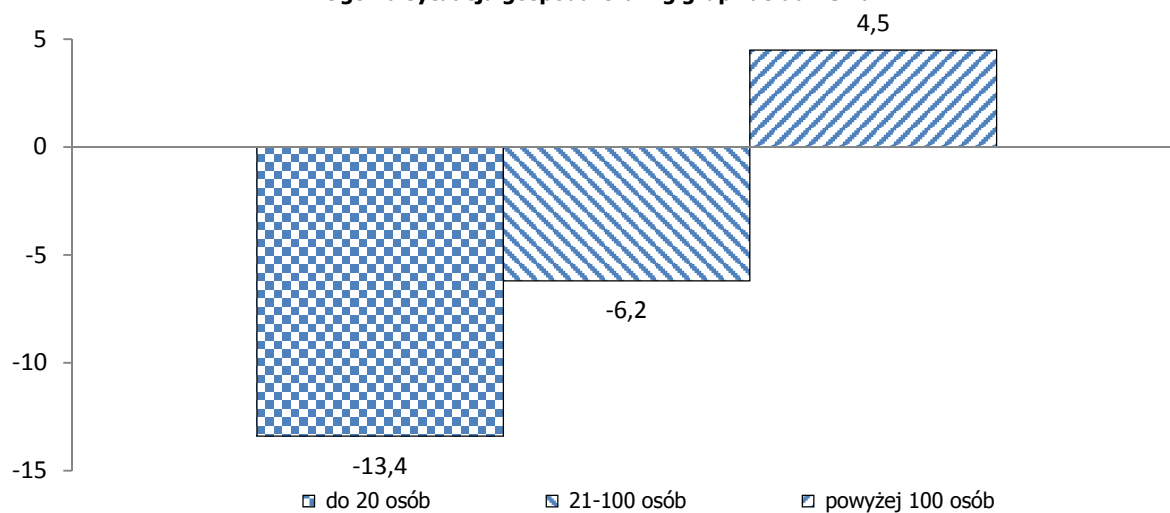
Ogólna sytuacja gospodarcza - składowe salda

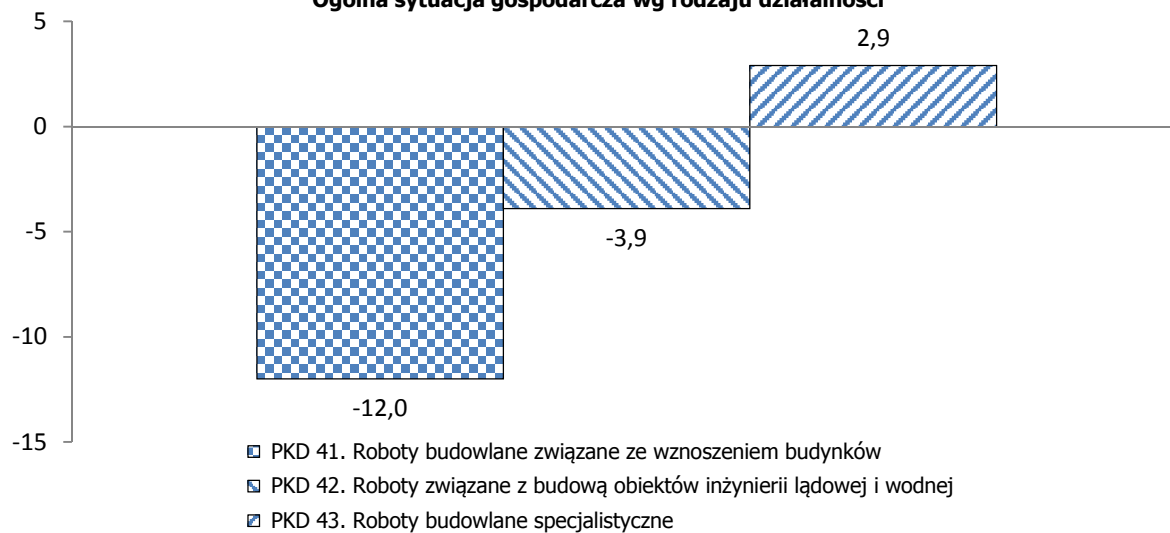
Ogólna sytuacja gospodarcza - saldo wg sektorów własnościowych

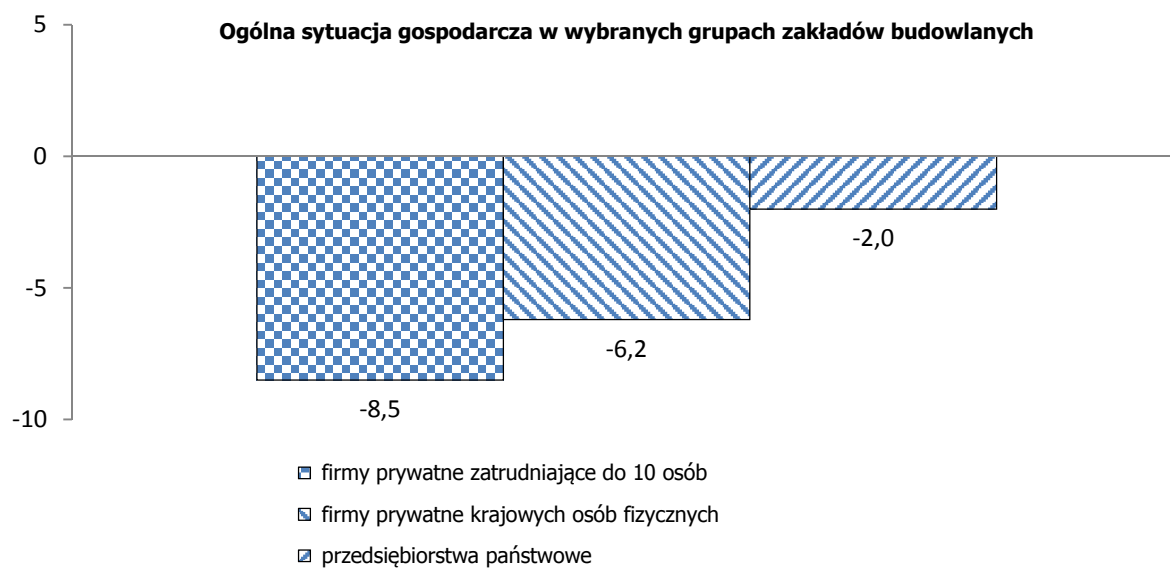
Ogólna sytuacja gospodarcza wg grup zatrudnienia

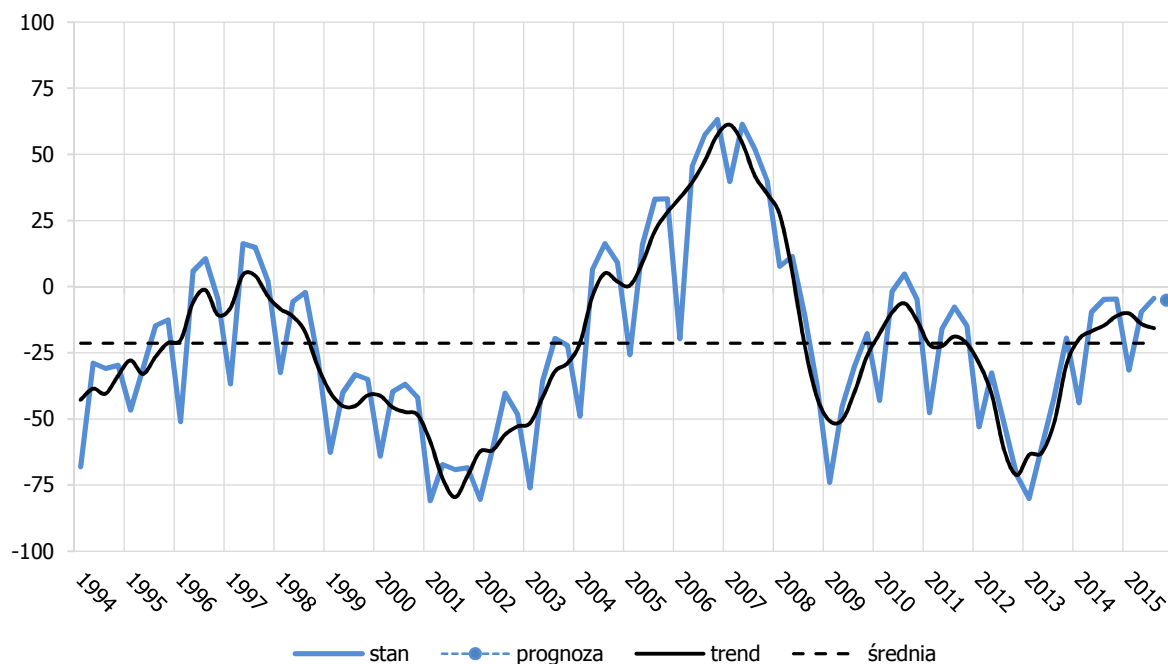
Ogólna sytuacja gospodarcza wg rodzaju działalności

Ogólna sytuacja gospodarcza w wybranych grupach zakładów budowlanych

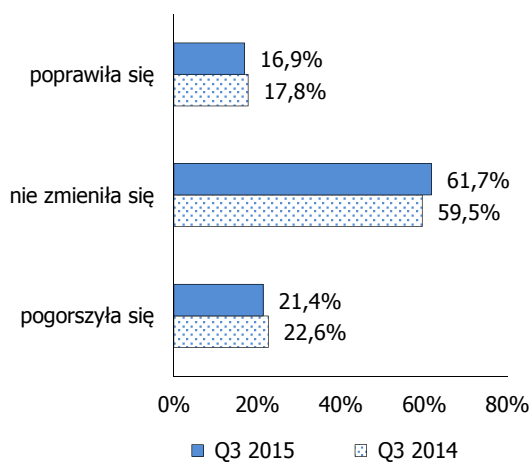

10. Sytuacja budownictwa

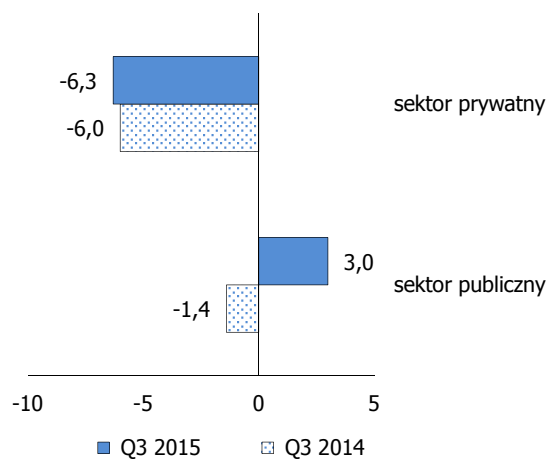

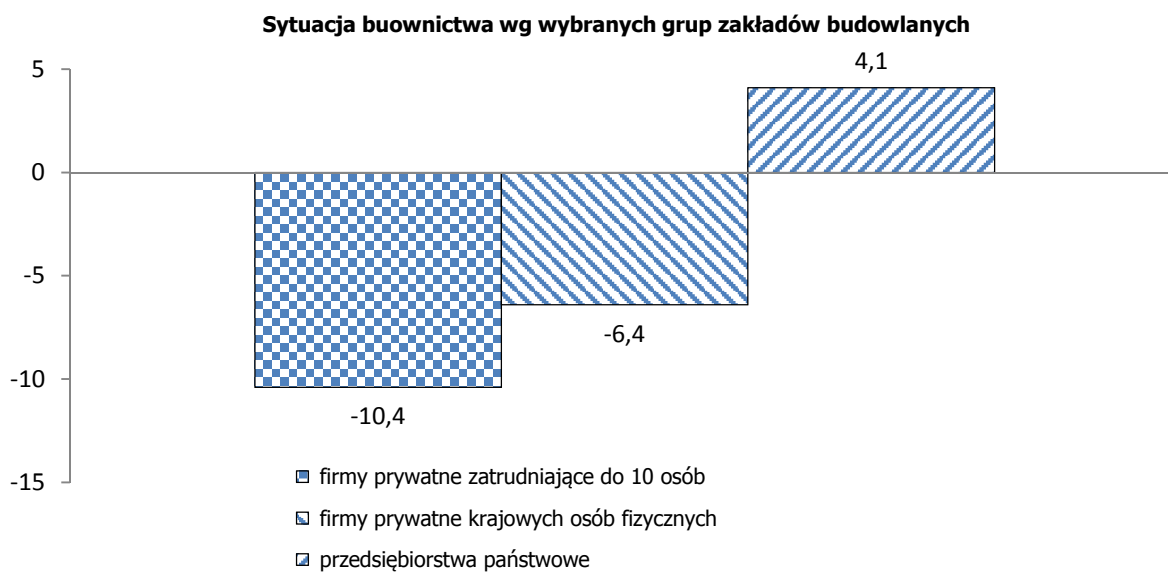
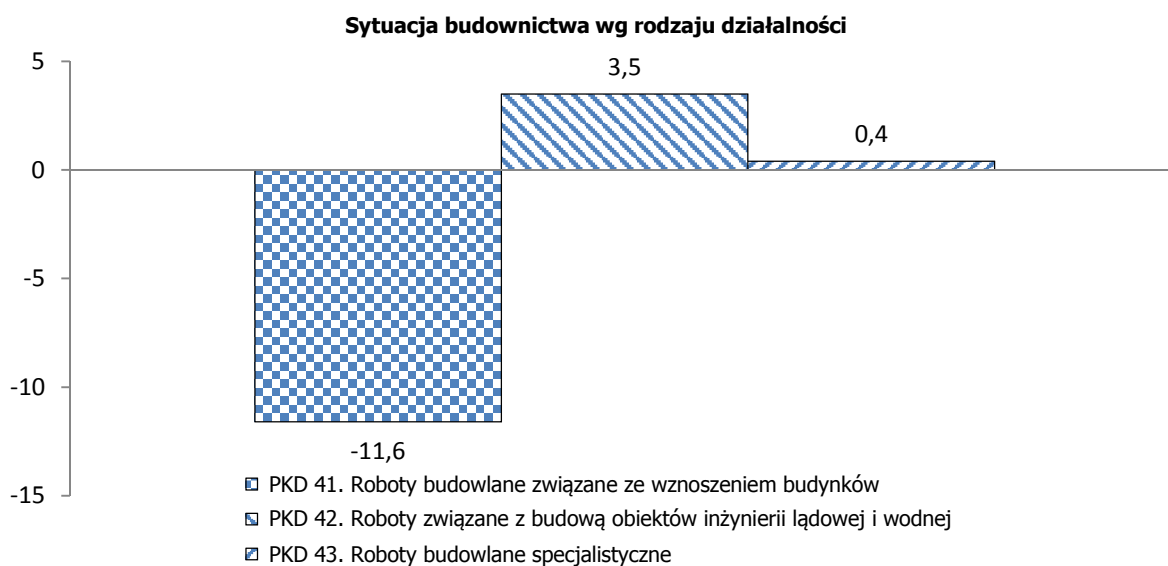
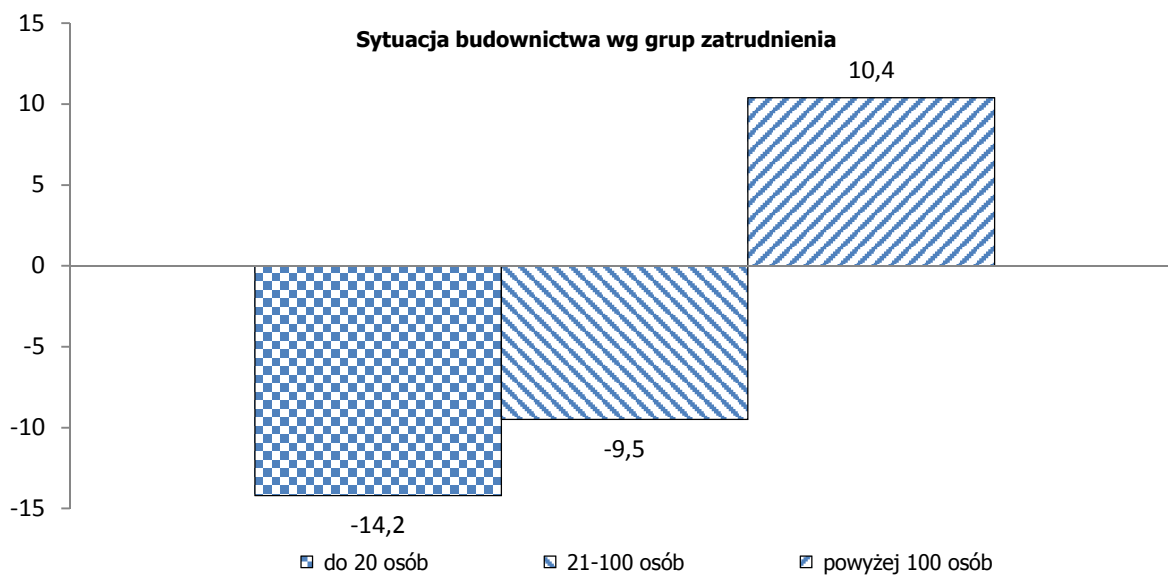
	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
stan	-4,8	-4,7	-31,5	-9,5	-4,5	
prognoza						-5,2

Sytuacja budownictwa -
składowe salda

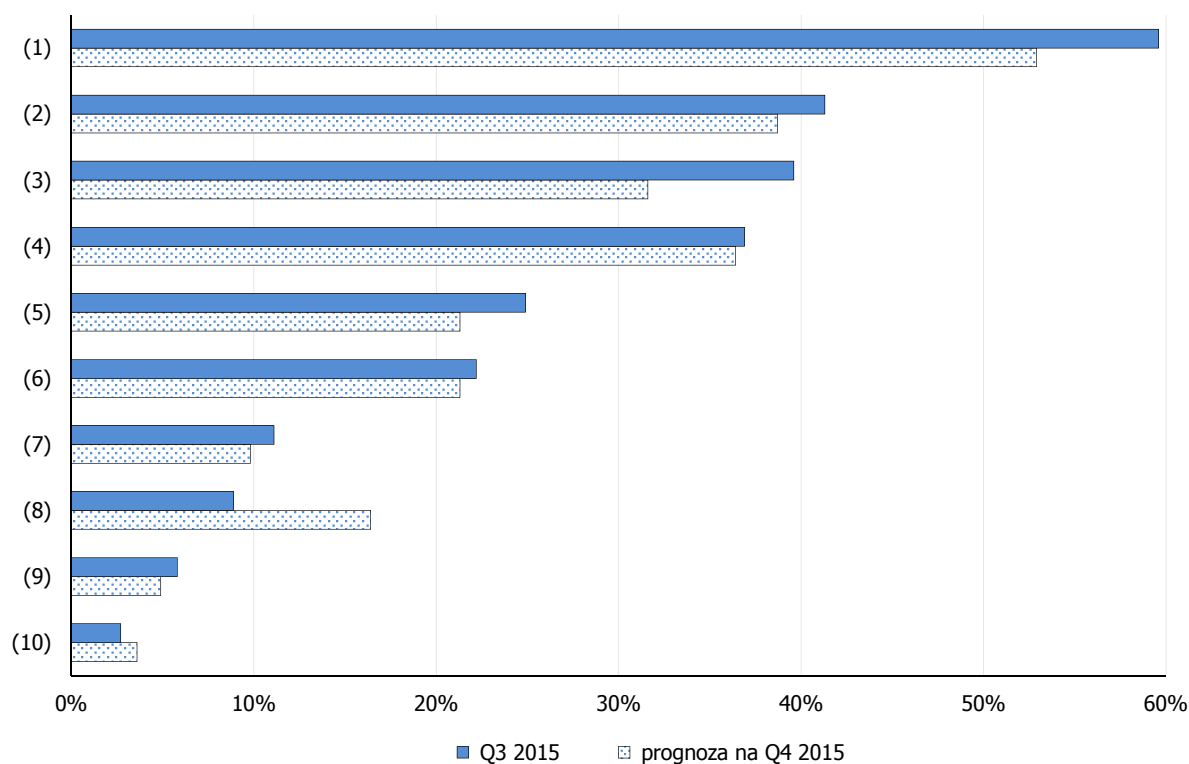

Sytuacja budownictwa -
saldo wg sektorów własnościowych

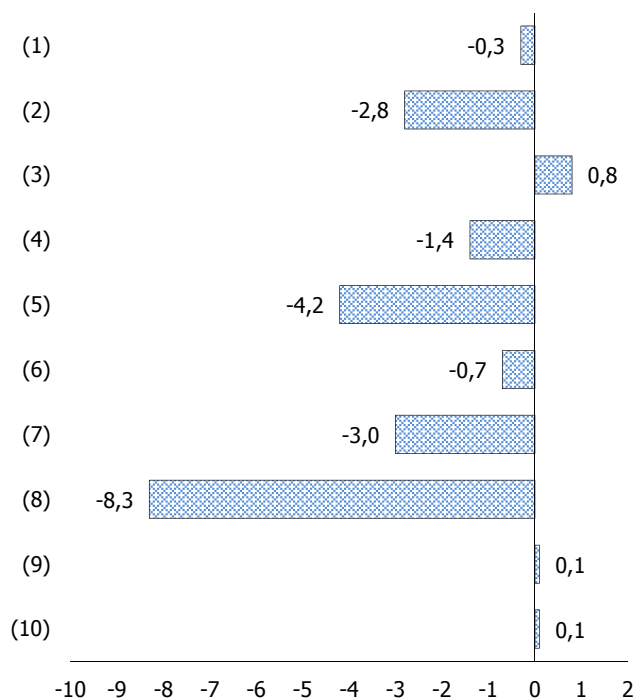

11. Bariery aktywności gospodarczej

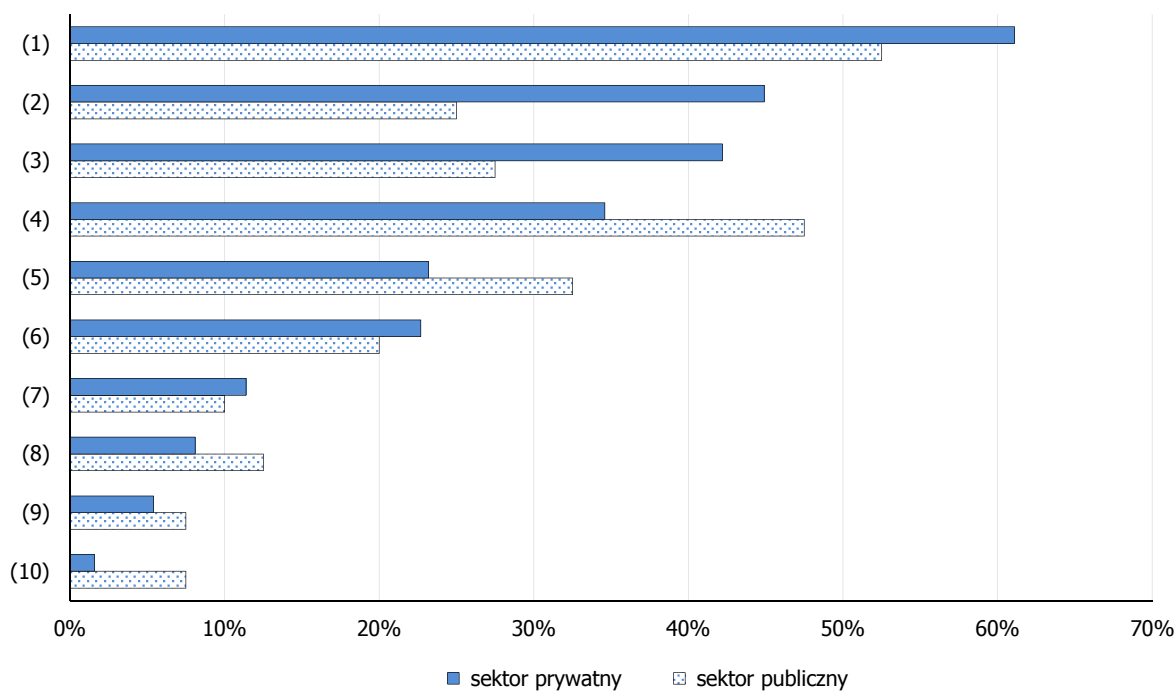

- (1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (2) obciążenia podatkowe
- (3) zatory płatnicze
- (4) niedostateczny popyt
- (5) niestabilność przepisów prawnych
- (6) ceny surowców i materiałów
- (7) trudności w uzyskaniu kredytu
- (8) niekorzystne warunki pogodowe
- (9) inne
- (10) nie ma barier

Q3 2015 w porównaniu z Q2 2015 (w punktach procentowych)

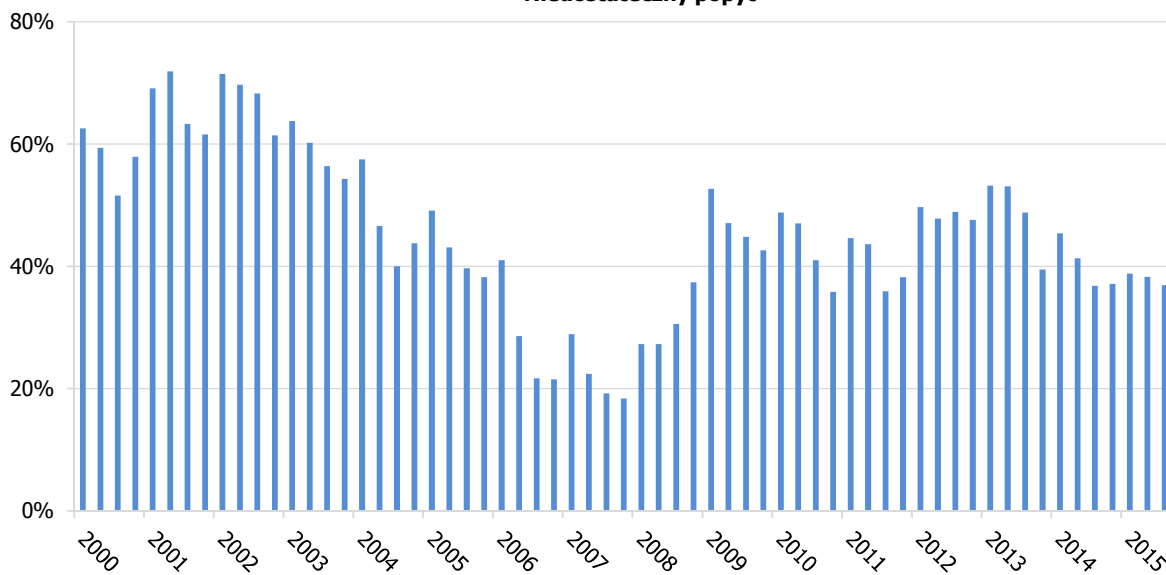

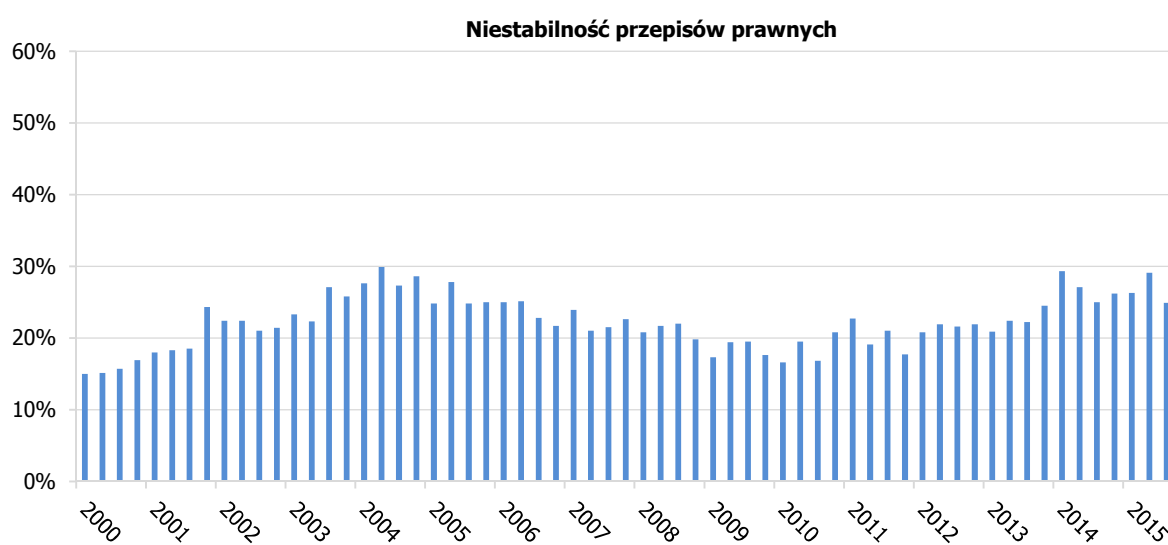
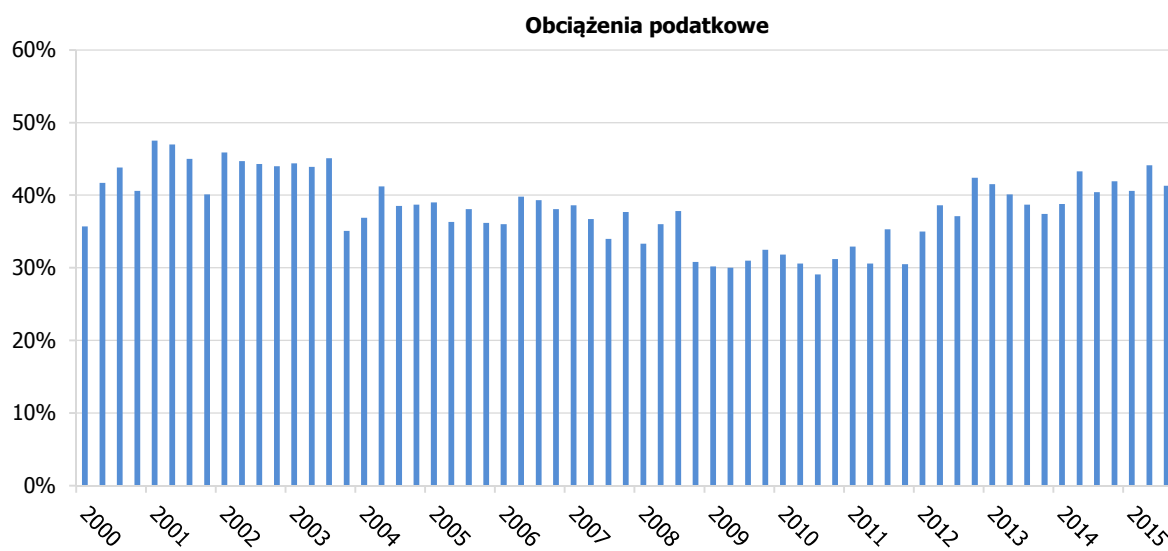
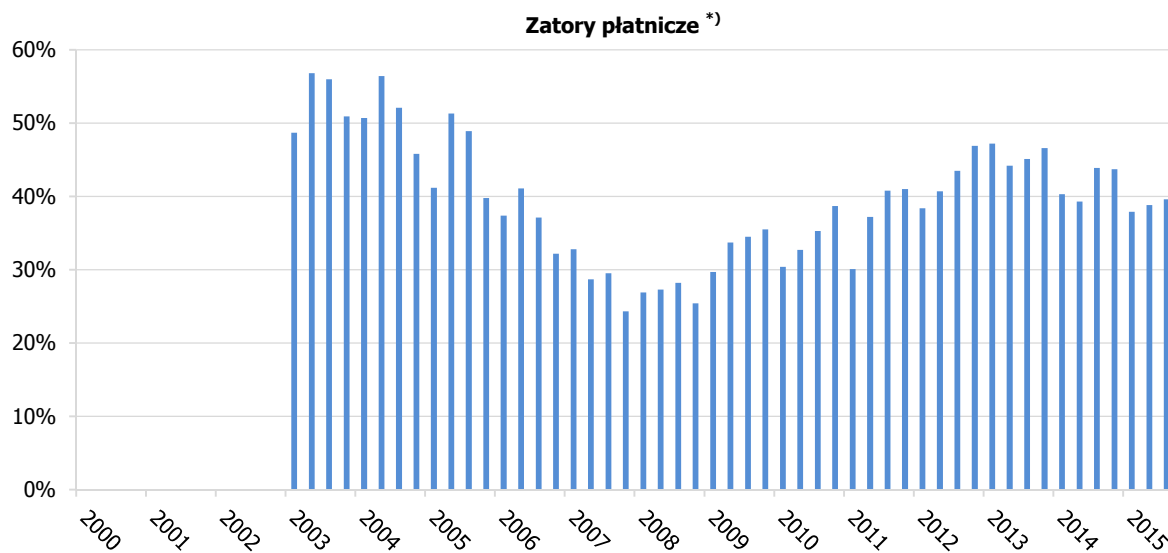
Bariery wg sektorów własnościowych

- (1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (2) obciążenia podatkowe
- (3) zatory płatnicze
- (4) niedostateczny popyt
- (5) niestabilność przepisów prawnych
- (6) ceny surowców i materiałów
- (7) trudności w uzyskaniu kredytu
- (8) niekorzystne warunki pogodowe
- (9) inne
- (10) nie ma barier

Niedostateczny popyt

*) Bariera zatorów płatniczych została włączona do ankiety testu koniunktury w budownictwie w 2003 r.

IV. SUMMARY

In the 3rd quarter of 2015 the construction confidence indicator (CCI) decreased by 14,4 pts. It took a value of -4,2 and was 7,4 pts down from the 3rd quarter 2014 figure. Average value of the indicator based on the 3rd quarters since the beginning of this survey is equal to +5,6, therefore is much higher than its present value. It results in a further decline in the trend function, showing the long-term tendency of the construction industry activity.

Current increase of the production volume is similar to the 2nd quarter this year, but significantly lower than in the 3rd quarter of 2014.

There are more orders in portfolios of the construction companies, but increase observed at present is smaller by ca 20 pts than forecasted three months ago. Current balances compared to the 3rd quarter of 2014 are lower by ca 10 pts. Forecasts for the coming quarter are optimistic only in case of the export orders.

In the current quarter in the most analyzed groups of companies the price balances are still negative, so the prices drop is still observed. In the next quarter further drop in prices of the construction services of private firms and an increase in prices of public enterprises is expected.

For about two years the trend of financial situation of the construction companies is growing, but its growth rate is small, and current level is still lower than the average calculated based on all the surveys. However, in comparison with 2nd quarter of 2015 total financial balance is higher by 11 pts, for private sector by 9 pts and for public sector by 18 pts.

In terms of the investment outlays the situation of construction branch is still very adverse, and forecasts for the next quarter are similar to current evaluations.

Current quarter is the third consecutive period in which the construction companies better and better evaluate both general economic situation in the country and situation in their own industry. Forecasts for the next quarter are similar to present evaluations, both in case of the economy and the construction industry. Moreover, the currently observed level of evaluations is higher than the average from all previous surveys by about 17 pts in case of the construction industry and 9 pts in case of the economy.

Strong competition is still a major barrier to the construction activity, now reported by 59.6% of the construction companies. The next barriers are: excessive tax burdens (41.3%), payment jams (39.6%), insufficient demand (36.9%), unstable legal regulations (24.9%) and high prices of raw&building materials (22.2%). Construction companies forecast, that in the 4th quarter of 2015 – except for the barrier of adverse weather conditions – an arrangement of barriers limiting their production activity will not change, and problems caused by these barriers should be smaller than at present.